березень 2006
March 2006

ПРОМІНЬ

Promin

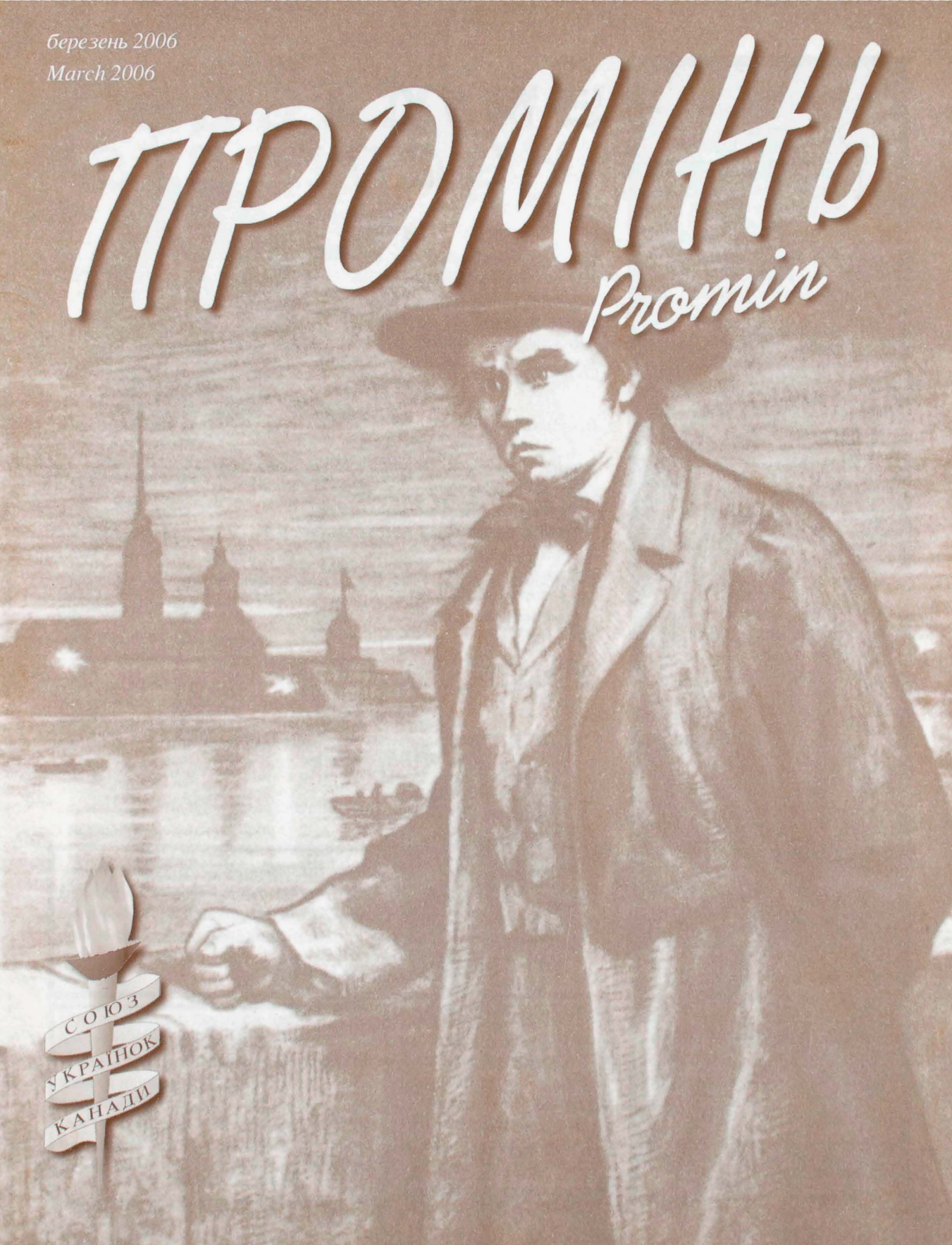

ПРОМІНЬ
РІК XXXXVI БЕРЕЗЕНЬ Ч.3
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць
Головний Редактор - Орися Сушко
Редактор - Оксана Сушко
Редакційна Колегія
Зеновія Саковська
Соня Бейзик
Галя Липка
Референтки Променя
Галя Щерблюк
Іванна Дженис
Річна передплата в Канаді - $25.00
Передплата до інших країн -US$30.00
Одне число - $3.00 (Включає 'GST')
Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли

PROMIN
Box 57268
Jackson Station
Hamilton, Ontario, Canada
L8P 4X1
Fax: 905-524-5362
e-mail -promin@sympatico.ca

PROMIN
published monthly by
UKRAINIAN WOMEN'S
ASSOCIATION OF CANADA
VOL XXXXVI MARCH No.3

Editor-in-Chief - Orysia Sushko
Telephone 905-572-9626
Editor - Oksana Sushko
Editorial Committee:
Zenovia Sakowsky
Sonja Bejzyk
Halia Lypka
Promin Conveners -
Helen Scherbluk
Joanna Dzenik
Administrator - Oksana Sushko
Telephone 905-572-9626
Subscription in Canada - $25.00
Other Countries - US $30.00
Single copy - $3.00
(GST is included)
The editors reserve the right to edit submitted materials
Publication Mail Registration No. 09580
International Standard Serial number
ISSN 038021-40
Agreement No. 1385062

Формат - Оксана Сушко
Layout - Oksana Sushko

Зміст Contents

1 Редакційна.....Editorial
2 Тарас Шевченко.....Taras Shevchenko
4 Софія Русова.....Sofia Rusova
6 Духовість.....Spirituality
9 Із світу.....Around the World
10 Нашим Найменшим.....For our Children
13 Вісті з Централі.....News from the Ntional Office
14 Громадська Хроніка.....Community Events
30 Квіти Незабутнім.....In Memoriam
32 Куховарські приписи.....Recipes

We acknowledge the financial support of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP) toward our mailing costs, PAP Registration No. 09580
(logo from http:/www.canadianheritage.gc.ca/logos)
Canada

Front cover:

Taras Shevchenko in his younger days.

Союзу Українок Канади
Ukrainian Women's Association of Canada
National Office
11024-82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada T6G 0T2
Telephone: 780-467-2578 Fax: 780-467-1412
bosakows@telusplanet.net

Редакційна Editorial

Слава Ісусу Христу!

Кожна нація має своїх пробудників, які своїм сильним характером справедливости, запальним словом, хистом провідництва, або незламною ідеєю пробуджували народ і стали джерелом збереження її національної свідомості.

В Україні такою особою був і дальше є неповторний геній і пророк Тарас Шевченко. Він був один із тих велетнів духа що шукаючи правди і справедливости був покривджений і змушений сильно терпіти.

В своїй творчості поет виявляє характер народу, його заповітні думки, його найпалкіші прагнення, славне, хоч гірке, його минуле, і боротьбу за прекрасне майбутнє.

Його поетична муза часом нас потішає, а дуже часто доводить і до сліз. Його глибоко зворушливі слова в яких він нас поучає і висказує свої глибокі турботи пов'язані з нещасливою долею нашої батьківщини стали дороговказом для всіх нас.

Всю свою геніальну творчу силу він зосередив на одній ідеї - ідеї національного й соціального визволення свого народу, ідея "сім'ї великої, сім'ї вольної, нової". Тарас Шевченко був оборонцем всіх покривджених, убогих і нещасних.

Народ Шевченко не забуває і ніколи не забуде. Поет живе в серцях свого народу. Це підкреслив П. Куліш в своїй промові над труною поета.

"Наш єси, поете, а ми народ твій,
І духом твоїм дихатимемо
по віки і віки!"

Орися Сушко

There was a Saturday in mid-February that was unseasonably warm. It almost felt as though spring had decided to drop in and see if we were ready for her yet. Sadly no, we were not. But that day of spring warmth was a gift in the middle of the chilly winter. I took the opportunity to take a long walk in my favourite walking place -- Woodland Cemetery. Since my dad's earthly remains were buried there two and a half years ago (it's hard to believe that much time has passed), I have walked on the paths there at least once a week. I know no better way to either rejuvenate or ease an achey soul than to walk in the sunshine amidst the heartfelt tributes made to loved ones, by loved ones. The poetry, the art, the photographs, the candles, the gardens -- all for love. Even in the graves that are no longer tended regularly because generations have passed and families have moved, I see a testament to one who was loved by another. How heartening, in a world that often seems to have become very confused about what love is. My walk at Woodland is my precious peaceful hour alone with the Lord.

I know some who find it morbid, my cemetery walk. Why not walk in the botanical gardens, they ask? The gorgeous Royal Botanical Gardens are right next to the cemetery, in fact they surround it. While the RBG may boast beautiful flowers, they also boast crowds and tourists, and it's not all about flowers anyway. When you meet a fellow walker, you know that you also meet a fellow mourner, a fellow lover, and a fellow human, who may also have needed to remember that day: that beauty and love shines through even the darkness of death, as we will learn, yet again, approaching the miraculous Resurrection of our Lord and Saviour Jesus Christ.

Blessed Lent for all.

Oksana

the Miracle that is Shevchenko

by Andrew Fedynsky
from the Ukrainian Weekly
February 28, 1999

The summer of 1970 in Ukraine was pretty grim. People were being arrested for "anti-Soviet agitation and propaganda," books were banned and journals closed down. I was 22 and a year out of college when three buddies and I bought a van in Germany to travel into Ukraine on a camping visa. You knew you were in a totalitarian society the minute you reached the barbed-wire border. A team of militiamen spent hours going through our bags and taking our car apart. The pressure kept up the entire two weeks we were in Ukraine, with most people avoiding us, others following us, and everywhere: "Lenin Lives, Lenin Lived, Lenin Will Always Live!" Give me a break, I thought, but I didn't dare say it out loud.

Obsessively, we looked for signs of Ukraine -- the real Ukraine, not the Intourist variety. Sad to say, the real Ukraine was hard to find, unless it was at your relatives' home and there people spoke in guarded voices, as if every word were being recorded. Like I said, it was grim.

On the two-lane highway between Kyiv and Lviv, we stopped at a gas station near Rivne, the only one, it seemed for a hundred miles in either direction. Politely, we asked to fill it up, check the oil, etc. The three guys running the station were blown away. Who are you, they asked, where are you from, how much do you make, how is it you speak Ukrainian? Finally, one of them asked, "Have you ever heard of Taras Shevchenko?" All four of us replied that, of course, we had. And he began to recite:

"When I die, then bury me in a mound
Amidst the spreading steppes,
In Ukraine, so dear to me..."

It was Shevchenko's "Zapovit" ("Testament"). He broke off and we continued:

"So the cultivated soil, the spreading fields,
The Dnipro and whirlpools
Will be there for me to see
And I'll hear the mighty river roar."

Well, that was it. Nothing was going to stop these guys from closing the only gas station on the highway so we could drink "50 grams". Hours later, after we'd shared not only vodka -- lots of it -- but also stories, jokes, poems and laughter, we were back on the road. Ukraine lives, we concluded. Shevchenko is the guiding spirit.

It's now nearly 30 years later and I have a son who's eight years old. Right now he's busy learning a couple of verses to recite at the annual Cleveland commemmoration of Taras Shevchenko's life. I used to do the same thing when I was eight. I'll bet a lot of you reading this article did too. For Ukrainians everywhere, Shevchenko, more than any other person who ever lived, defines Ukraine. You might almost say, he invented modern Ukraine -- not by design, but by the drama of his life and the soaring lyricism of his verse: clear, beautiful poetry, inspiring enough to bridge the gap between communism and capitalism during the height of the Cold War.

Every Ukrainian knows the outlines of Shevchenko's biography: he was born a serf (kripak) in a village south of Kyiv in 1814. The village and, therefore, Shevchenko, belonged to Paul Engelhardt. Orphaned before he was a teenager, Shevchenko had to fend for himself, living out in the open for more than a year. Today we'd call him homeless. Finally, his master took him in as a house boy. When Shevchenko was 17, Engelhardt took him to St. Petersburg, the Russian capital. There, a group of intellectuals and artists was astonished by the intelligent, talented slave and in 1838 bought him his freedom. Shevchenko was 24. They then arranged for him to study at the St. Petersburg Academy of Arts and, without meaning to, changed the course of European history.

In 1838 Ukraine scarcely existed. There was little literature to speak of: an almanac of "Ruthenian" songs and folklore, a satire by Ivan Kotliarevsky, a play or two. That was about it. Most Ukrainians were serfs; most serfs were illiterate. The handful of Ukrainian gentry knew Russian. There was no market for Ukrainian books because

there was no readership. The most prominent Ukrainian writing in 1838 was Nicolai Gogol, and he wrote exclusively in Russian. The only ones making money "writing" for a Ukrainian audience were the blind kobzars, the minstrels who wandered the countryside singing about Ukraine's faded past, the long-ago glories of Kozaks, their failed wars of independence and the bloody peasant rebellions against the ruling class.

Those were the stories that fed Shevchenko's imagination as he grew up, and they haunted him once he entered privileged circles in St. Petersburg. And so, instead of pursuing a comfortable career as a society painter, Shevchenko poured his heart out in a torrent of poems based on those same stories. In his magnificent "Kobzar", Shevchenko spun beautiful images of the moon over Babylon, of storm-driven waves rising in mountains on the Dnipro, the sun warming then burning a little shepherd boy's skin. Invariably, he wove an angry analysis of Ukraine's tragic history into his verses.

For an illiterate peasantry, the flowing lines and colourful imagery were electrifying. Peter the Great and Catherine II were "executioners" who crucified Ukraine. The splendor of St. Petersburg was stolen, plundered from the ancient burial mounds the young Shevchenko saw dotting the steppes. The city itself was built on a foundation of Kozak bones. "Bury me, then rise up and break your chains!" Shevchenko instructed.

This, of course, was powerful stuff and far more than the tsar was willing to tolerate. He ordered Shevchenko's imprisonment and forbid him to write. For another ten years the former slave lived in exile and in servitude. His health broken, he died in 1861 at the age of 46, a week after the emancipation of the serfs in the Russian Empire.

Two years later, in 1863, sensing a rising tide of nationalism, the tsar banned the Ukrainian language altogether, but the damage was done. People could recite Shevchenko from memory. And so, for the next century and more of Russian and Soviet repression, Shevchenko loomed over every change in Ukraine, holding the political line for the millions of serfs, collective farm workers, political prisoners. If the Soviets put up a giant statue in Kyiv to celebrate the "reunification" of Russia and Ukraine, Shevchenko had a rebuttal ready, with Mother Ukraine herself denouncing the leader who had signed the fatal Pereiaslav treaty:

"Oh Bohdan, Bohdanochku, you foolish son. Had I known I'd have smothered you in your cradle."

No point in censoring that; it was committed to memory.

In 1991, when the referendum for independence was on the ballot in Ukraine, 90 per cent of the people chose Shevchenko and repudiated the status and what it stood for.

In the 159 years since Shevchenko first published his "Kobzar", Ukraine has been through a lot: world wars, forced famine, mass arrests, wholesale deportations, judicial massacres, Russification, censorship, hidden microphones, terror. When you think about it, it's a miracle that Ukraine exists at all, let alone is independent and now free to steer toward a better future.

The miracle was a long time coming. It began in 1814 with one of the most extraordinary lives in history. March is the month we traditionally remember the miracle of Shevchenko's life. Why not take out your copy of "Kobzar" and read a few lines? While you're at it, read Pavlo Zaitsev's biography of the bard. Help your child memorize a couple of verses. After all, you never know when a few lines of Shevchenko might come in handy.

Софія Русова в 150-ту річницю народження

Оксана Бризгун-Соколик

"В житті кожної шляхетної людини має світитися ясна зірка: щаслива доля рідного народу."

Автором цих святих слів Софія Русова - вчена, педагог, літературознавець, громадсько-політичний діяч, 150-ліття з дня народження якої відзначаємо 3-го березня цього року. (За старим стилем 18-го лютого).

Софія народилася в Олешні, на Чернігівщині, в родинному маєтку Ліндфорсів. Мати її - Ганна Жерве - француженка. Батько Федір Ліндфорс - Шведського походження. Українське оточення чарівної Чернігівщини, пісні, звичаї, нянька українка, це все стало фундаментом її глибокого патріотизму і бажання служити українському народові.

Родина переїхала з 9-літньою Софією до Києва, де опинилася в середовищі родин Старицьких та Лисенків. Там ще міцніше загартувався її український світогляд.

Молода талановита піяністка кінчає в Києві жіночу гімназію зі золотою медаллю. В 1871 році зі сестрою Марією засновує позашкільну освіту для старших. Щоб успішніше працювати з вихованням дітей, починає студіювати твори найбільших світових педагогів.

Софія Ліндфорс також бере участь у зборах "Київської Старої Громади", де зустрічається з Олександром Русовим. У своїх "Споминах" пише: "...Він перший відкрив мені красу української поезії, заговорив до мене українською мовою..." В родині Ліндфорсів розговірною була французька мова.

В 1874 році 18-літня Софія одружується з Олександром Русовим в Петербурзі. Микола Лисенко написав їй як весільний подарунок композицію "Золоті ключі".

1874 року Емським Указом заборонено друкувати твори українською мовою. Русові готують до друку повний нецензурований текст Кобзаря. Щоб його могли видати, їдуть до Праги. Того ж року в Празі виходить 1-ий том дозволених творів, а в 1877 р. II-ий том нелегальний, творів цензурованих. На будинку, недалеко Вацлавської площі, де друкувався Кобзар, сьогодні пропам'ятна таблиця про цю історичну подію.

Софія Русова використовує час у Празі, студіюючи в празькому університеті. 19-го лютого пише одну із перших своїх літературознавчих праць французькою мовою про творчість Тараса Шевченка до парижського часопису "Рев'ю світової літератури".

1879 р. Русові повертаються на Чернігівщину зі сином Михайлом, який народився в 1876 році. 1886 р. народжується доня Любов.

Громадсько-політична національна діяльність Русових турбувала царську поліцію.... В 1881 Софія перший раз ув'язнена і від тоді постійно перебувала під поліційним наглядом. Нераз сиділа у в'язницях Одеси, Харкова, Полтави, Катеринослава ... У в'язниці в Харкові в січні 1896 р. народився син Юрій.

В Україні вона бачить брак медичної опіки в навколішніх селах. Вчиться фельдшерства та успішно складає іспити в Лікарській Управі. З ентузіязмом кидається у вир праці.

Софія удосконалює себе у педагогіці. Викладає на вищих жіночих курсах при Київському Університеті та Фребелівському Жіночому трирічному Інституті лекції з дошкільного виховання.

1912 р. на з'їзді учителів у Києві виступає з доповіддю, яку кінчає словами: "...На вчителях лежить головне завдання національного пробудження народу і керівництва ним в його соціяльній, політичній та національній боротьбі."

1915 року у зв'язку з Першою Світовою Війною Русові виїхали до Саратова, куди евакувався Інститут, в якім працював Олександер Русов. Там, після довгої тяжкої недуги він помер. Похований на Байковому цвинтарі в Києві.

В 1917 р. на початку Визвольних Змагань Софія Русова з невеликою кількістю жінок стає членом

Української Центральної Ради. З її ініціятиви 19 березня 1917 р. відбулося відкриття Першої української гімназії ім. Тараса Шевченка в Києві. З гетьманату Софія Русова очолила в Міністерстві Освіти відділ дошкільної і позашкільної освіти. В 1919 р. стає співзасновницею та співредакторкою нового педагогічного журналу "Світло". Працювала над дерусифікацією шкіл та брала участь у творенні програм національних шкіл. За її словами: "...Школа і освіта - один з найважливіших чинників повноцінної держави. Школа має бути не лише головним засобом для поширення народної освіти, а й тим середником, де зароджується, виховується, зміцнюється національна свідомість."

Вимагає від учителя добре знати індивідуальні якості своїх учнів та вміти кожного притягнути до активної розумової діяльности. У своїй праці "Теорія педагогіки на основі психології" пише: "...Учитель, який передає дитині тільки знання, це ремісник."

Про дореволюційну російську школу в Україні пише у статті "Націоналізація школи": "...Скільки було покалічено російською школою ... ...діти повиходили зі школи свойому народові на сором... ...то була школа рабського виховання..." У статті "Дещо до сучасної педагогіки" говорить про негативний вплив навчання чужою мовою, цитуючи і обґрунтовуючи слова чеського славного теоретика Каднера: "...Держава, яка мовчки дозволяє, або прямо допомагає, щоб дітям нав'язувалася інша мова навчання, є несправедливою і аморальною". Як потрібно над тими словами сьогодні призадуматися в Україні.

На думку Русової, для естетичного виховання важливе знайомство з національним та світовим мистецтвом: "...Ніщо не має над нами такої влади, як краса природи, або краса мистецького твору."

Після поразки Визвольних Змагань, Русовій аж на третій раз вдається перейти кордон, і через Львів, Тарнов, Відень приїздить до Подєбрад, відтак до Праги. Тут активна в Педагогічному Інституті, де від 1923 р. очолює катедру педагогіки. Викладає в Подєбрадській Українській Академії, пише статті, виголошує доповіді на наукових конференціях, знайомить українців з найновішими дослідами в педагогіці. В Карловому університеті в Празі викладає французьку мову. Як довголітня голова Української Національної Жіночої Ради виступає на світових жіночих з'їздах та розповідає про голодомор, тяжке становище жінки в Україні, репресії української інтелігенції. Її палкі слова про Україну звучать в Ґреноблі, Відні, Римі, Подєбрадах та знаходять відгомін...

Праці Софії Русовії з теорії навчання та виховання, літературознавства, українського жіночого руху є актуальні і сьогодні. Дуже важливі є "Мої спомини", які висвітлюють її добу та є цінним доповненням історії.

Наукова Рада Соціяльного Інституту в Празі присвоїла С. Русовій 1929 р. почесне звання доктора зі соціології.

Попри всі свої заняття вона ще знайшла час на щотижневі сходини з дітьми емігрантів. Ось що розказує Оксана Рікула про те: "...Наша 'бабуся' Софія Русова проводила у себе вдома для дітей емігрантів щотижневі сходини, щоб глибше їх ознайомити з історією, культурою України. На ті зустрічі запрошувала відомих професорів Українського Вільного Університету та Українського Педагогічного Інституту..."

Відійшла у Вічність в Празі 5.2.1940, проживши 84 роки творчого життя, повного праці для добра українського народу. Похована на Ольшанському цвинтарі.

3-го березня, у 150 річницю народження цієї небуденної великої жінки, напевно її згадуватимуть наукові установи, педагоги, жіночі організації в Україні та діяспорі.

В Празі, в 2000 р.ч. в 60-ту річницю смерти Софії Русової відбулася велика наукова конференції з ініціятивою доцента д-р Тетяни Беднаржової. СФУЖО ще в 1998 році передало певну суму грошей на побудову пам'ятника Софії Русовій у Чернігові у 60-ліття смерти, який мав от-от встати. На жаль пам'ятник і досі ще не побудований. До сьогодні бюрократи і 'нові патріоти' перешкоджають в тім ділі, навіть не хочуть назвати одну з вулиць у Чернігові ім. Софії Русової, хоч за це бореться Союз Українок Чернігова з головою Раїсою Решетнюк.

Вірю, що в 150-річницю і діяспора вшанує Софію Русову, цю жінку-велетня на переломі 19-20 століть. Хай її жертвенна праця для нашого народу стане нам та нашим нащадкам добрим прикладом до наслідування.

Spirituality

Several years ago, a friend gave me a book about the life of Mother Gavrilia, Ascetic of Love. Since then, this book has become the second most important book in my library. Mother Gavrilia led an extraordinary life, guided by the Holy Spirit, and surrendered to our Father's Will. Thankfully, the journey of her life and some of her wisdom was lovingly documented by her devoted sisters in Greece. Following is a small sample of Mother Gavrilia's sayings as found in 'The Ascetic of Love', published in Greece. (For information about obtaining a copy, e-mail bookstore@toperivoli.gr).

Any place may become a place of Resurrection, if the Humility of Christ becomes the way of our life.

Do not wish for many things, whether they are within or out of reach. Instead, take care to sanctify the little you have.

To learn how to love God: *this is the one and only Education.*

Better Hell in this world than in the other.

Man wants his freedom. Why? So that he may be a slave to his own passions.

We become a reflection of Heaven by saying: *"Thy will be done on Earth as it is in Heaven".*

When the mind is not distracted by worldly matters and remains united to God, then even the "Good day" that we say becomes a blessing.

Never wish for anything but the Will of God and accept with love any trials that may come your way.

What we say remains in Eternity.

Never identify a person with the wrong way in which he is treating you, but see Christ in his heart.

When thoughts of passing judgement on another person cross your mind, pray God to take them away at once, so that you may love this person as He does. Then God will help you see our own faults. If Christ were visible, could you have such thoughts?

If you do not like somebody, *think that you see Christ in that person.* Then, you would *not even dare* utter a word of criticism.

No one should become the servant of another man. We are only servants of God. *"For ye are bought with a price",* says the Apostle (1 Cor 6:20). Therefore, there should be no servility in human relations.

When we must be helped, God will send someone to us. *We are fellow-travellers.*

The voice of God is silence.

The jasmin stays white both at dawn and at dusk. (The Greek word for jasmin is *yassemi* - which sounds like *ya se eimi:* "I exist for YOU".

Our designation is to worship God and love our fellow-men.

The most essential act of Philanthropy is to speak well of our fellow-men.

To speak in the presence of Beauty is superfluous. It distubs its harmony.

Through the invocation of the name of Christ, we batter our Ego.

It is the oil-lamp *of our soul* that must be always lighted, burning forever.

We are the first to feel the joy we give to others.

Let God intervene between you and your purpose, instead of letting your purpose intervene between you and God.

The agony of dying is the effort made by the soul to free herself and run towards the Lord.

Correspondence is the only way that combines solitude and company.

Miracle is the normal course of events according to God's Will. What we call a Miracle is only what is *natural* to God.

Love is only on the Cross.

God loves your enemies as much as He loves you.

Do you want to Pray? Prepare yourself to meet the Lord in secret.

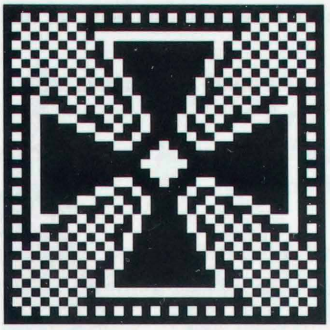

You must not get upset, because a restless heart drives away all Help.

If one can live in the world and yet not mix with it -- just as the oil and water do not mix in the oil-lamp -- then he can live in God. He is *in this world but not of this world.*

We are all *vessels,* sometimes of Light and sometimes of Darkness.

Keep your mouth shut in the hour of crisis, when a problem is acute. Do not say anything, because you may regret it a thousand times. Instead, tell it to the Angels so that they may place it at the Lord's Feet, and pray the Lord for an Angel of Peace to calm your soul.

We ourselves cannot get rid of any of our faults. He takes them away from us, one by one.

We should ask God everyday to break our will and make it His, so that we may become as *He* wants us to be.

The Grace of God comes when we raise our hand. It is Faith that draws God's Grace to us. God is "pouring down" His Grace, but where is the hand reaching out to receive it? Instead, we are wearing hats or carrying umbrellas...

You must not talk about persons who are absent.

Poor onion! It also offers what it can. Do not deny others the crumbs falling off your table from the Bread of Life which is given to you whole by the Lord. So many hunger and thirst for Love, like Lazarus who fed on the crumbs falling off the table of the rich man.

Everything has two sides, like a two-edged knife. What creates today, destroys tomorrow. *"Let him understand, he who may understand".*

Some of the sailors on a ship may quarrel and fight each other, but the ship sails on and reaches its destination. The same is true of the Church, because Christ Himself is at the helm.

Love alone is enough to make a miracle happen. Neither Prayer nor the *Komboskini* (Prayer rope) have such power.

Others will place you wherever you place yourself. This is why one should have human dignity and the so-called *Christian's dignity.*

Never forget that you are His.

We have need of three things: First, *Faith.* Second, *Faith.* Third, *Faith.*

How easy it is to go on a diet for the sake of one's figure! And how difficult it is to fast on Wednesdays and Fridays because our Church ordains it...

After the Divine Liturgy we should linger in church as long as we can. *For the Angels.*

Every morning, when a new page is opened before us, let us sign on the blank paper *(carte blanche),* and let the Lord write down whatever He wills.

The love which is perfect, according to Christ, includes respect for the other's personality, whatever its quality, as well as its protection against the wear and tear caused by familiarity.

The sudden awareness of a knowledge so far unknown, or a sudden understanding that cannot be expressed in words, come from the presence of Divine Grace.

If something is not nice, neither think of it again nor tell it to anyone.

To love someone with all one's soul is to pray for him. Whoever has this experience is in Paradise.

Unless you reach the point of despair, you cannot see the Light.

All our life is like a wave. We shall either walk on water like St. Peter the Apostle or sink below like Jonah the Prophet.

The striking of a pose is not pleasing to the Lord, Who spoke of Humility. To be humble-minded is to become *one* with the other person and treat everyone alike, whether he is an adventurer, a tramp, a scientist or a holy man.

What we dislike we shall certainly meet on our way. Therefore, it is better not to have dislikes.

Never regret something that has happened.

If you do not shatter and empty your Ego, how will you make room for God?

God's gifts to us blossom only if watered with the water of Love.

The only true joy is in freedom from worry.

The more the door of our cell is closed, the more the Gate of Heaven is open.

When somebody has the intention to kill your joy, *remember* deep inside that God loves you!

Behave with people as you would if Christ were present. And so, you will never have regrets for anything or anyone.

Libraries and Lecture-Rooms are always full of people. But did any Saint ever come out of them?

Culture of the spirit takes place in the heart. This is the truly spiritual person, not the educated one as many might think.

God the Father Himself takes us by the hand and leads us to the test -- for our own cleansing and perfection. This is why God the Son has taught us to say in our daily prayer to the Father: *"And lead us not into temptation"*...

Christ said to us: *"Go ye therefore and teach all nations"*. And we... tucked in our *Koukouli* (wimple), what do we do?

When you love the Lord, you accept with patience His Divine Will. But if you have patience without love, then you are just like a well trained soldier and no more.

Never rely on what somebody may tell you. Seek your own information.

We must know when to keep silent and when to take our leave.

The more we talk about something that has happened, the more it lingers in our life, whereas normally it would have faded away in due time.

To be always at peace, do not talk about things that are not related to God.

Illness always brings spiritual experiences to the person who is ready to grasp their meaning.

Unless we stumble, we cannot advance. Let us say *Thank God* that we do not break an arm or a leg in doing so.

We must be every day spectators of the Miracle of God.

Where there is no respect for the Person there is also no respect for God. And vice versa.

The Lord sends trials only to those who are His, so that they may awake, become aware and repent.

Never say it is too late, even if you have fallen too low...

He who does not lose, does not find.

Love is a bomb that shatters all evil.

Never let the other know that he has hurt you.

If we notice carefully, we shall see that in life we take lessons from both positive and negative experiences -- from our meeting with any person, even if it lasts only a few moments.

There are moments when I think my heart will break from love.

In my evening prayer I tell my Angel: *Take my soul this evening too and place her by the feet of Christ, to be perfected all night through, so that I may find her improved in the morning!*

Truth is only One and it is Christ.

Some wish to reach Resurrection without going through Golgotha.

True Prayer always reaches Heaven. The Angels convey it where they must and the answer comes, if the Prayer is based on Truth and on seeking "*not mine own will, but the Will of the Father Who hath sent me*".

Василь Єрошенко - японський письменник українського походження

Василь Єрошенко є популярним японським поетом, однак він мало відомий поміж українцями. З дитинства сліпий, Єрошенко був талановитим музикантом, поетом і прозаїком, писав і викладав кількома мовами, став відомим японським поетом, мандрував по країнах Західної Європи, жив і працював у Японії, Таїльянді, Китаї, Вірмі, Москві. Кілька разів його арештував московський комуністичний режим, і довгі роки Єрошенко був в'язнем концтаборів на Чукотці та в Туркмені. Останіми роками пишуть про Єрошенка і видають його твори. В Києві в 1969 році була видана українською мовою книжка "КВІТКА СПРАВЕДЛИВОСТИ". Але промовчують, що сліпий писменник був в'язнем совєтських тюрем і таборів; не згадують, що після його смерти КҐБ спалили його рукописи.

Василь Єрошенко народився 1890 році в селянській родині в селі Обухівка, нині Білгородської области. Його дід походив з України, Чотирорічний Василь осліп, а коли йому було 18 років він закінчив школу сліпих у Москві і став музикантом. На його талант звернула увагу заможна жінка на ім'я Анна Шарапова, і запропонувала оплатити Єрошенкові поїздку в Лондон, де була єдина в світі музична Академія для сліпих музикантів. Єрошенко вагався, бо не знав чужоземних мов. Йому порадили вивчити мову есперанто. Виявилось, що Єрошенко мав феноменальні здібности до мов, за два місяці він вивчив есперанто. У Лондоні за три місяці він вивчив англійську мову, вивчав німецьку, французьку і шведські мови. За шість місяців Єрошенко закінчив Академію для сліпих музикантів. Друзі не радили повертатися назад до Росії. В 1914 році Єрошенко приїхав до Японії і поселився в родині, що знала мову есперанто. Через три місяці Єрошенко говорив уже по японськи і скоро почав писати твори японською мовою та став відомим письменником, лектором. Він також писав мовою есперанто. Поставив собі за мету допомогати сліпим; їздив до Таїляндy і Вірми, де був директором школи сліпих. Два роки В. Єрошенко викладав російську і українську літератури в університеті в Пекіні. Як китайський професор він їздив на міжнародню конференцію есперантистів у Гельсінках. У 1923 році він закінчив Геттінгенський університет у Німеччині і Сорбонну у Парижі. 1924 року він повернувся до Москви. Викладав японською та іншими східними мовами у комуністичному університеті трудящихця Сходу. В 1929 році був заарештований та засланий до примусової праці до таборів на острів Чукотку. 1934 року був переселений з тундри в пустелю - до тбору в Туркменській ССР, де пробув 10 років. Василь Єрошенко був звільнений в 1945 році, поїхав до Москви, але ніяк не міг дістати прописку. Його викликали до КҐБ і запропонували працювати перекладачем. Коли Єрошенко відмовився, його знову заарештували і послали до табору примусової праці. Там він захворів тяжко, і 1951 році Єрошенкові дозвлили повернутися до рідного села. Помер він у грудні 1952 року. Його сестра розповіла, що КҐБ спалили всі його рукописи, серед яких були і україномовні. У 1957 році на всесвітньому фестивалі молоді і студентів у Москві, делегати з Японії і Китаю розпитували за письменника Василя Єрошенка і сказали "ви повинні за його знати бо він з походження українець". Від тоді долею Василя Єрошенка зацікавилися і взнали про його, і один журналіст збирав про його життя матеріяли і написав книжку. Дізнався також цей журналіст, на ім'я - Олександер Харківський, що портрет Василя Єрошенка , робота відомого художника, висить у палаці імператора Японії. Японці збирали гроші, щоб поставити Єрошенкові пам'ятник, але потім вирішили, що краще на зібрані гроші перевидати його твори. Чудова видана японською мовою Єрошенкова книжка з портретом автора на обгортці була виставлена на залі Української Вільної Академії Наук в Ню Йорку, 1984 року на конференції, де доповідав згаданий журналіст Олександер Харківський, за життя і творчість цієї унікальної талановитої людини - нашого земляка, славної пам'яті письменника українця - Василя Єрошенка.

Марія Нечай
Гамільтон, Онтаріо

Замітка: Мову есперанто винайшов 'Dr. Tamerhof' в 1887 році. Ця мова базується на головних мовах Европи.

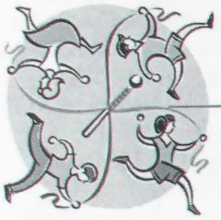

For Our Children
Нашим Дітям

СОНЦЕ ЗАХОДИТЬ, ГОРЕ ЧОРНІЮТЬ

Тарас Шевченко

Сонце заходить, гори чорніють,
Пташечка тихне, поле німіє,
Радіють люди, що одпочинуть.
А я дивлюся - і серцем лину
В темний садочок на Україну:
Лину я, лину, думу гадаю,
І ніби серце одпочиває.
Чорніє поле, і гай і гори,
На синє небо виходить зоря,
Ой, зоре! зоре! - і сльози линуть
Чи ти зійшла вже і на Україні?
Чи очі карі тебе шукають
На небі синім? Чи забувають?
Коли забули, бодай заснули,
Про мою доленьку, щоб і не чули.

МЕНІ ОДНАКОВО

Тарас Шевченко

Мені однаково, чи буду
Я жить в Україні, чи ні.
Чи хто згадає, чи забуде
Мене в снігу на чужині -
Однаковісінько мені.
В неволі виріс між чужими,
І, неоплаканий своїми,
В неволі, плачучи умру,
І все з собою заберу -
Малого сліду не покину
На нашій - не своїй землі.
І не пом'яне батько з сином,
Не скаже синові: - Молись,
Молися сину: за Вкраїну
Його замучили колись. -
Мені однаково, чи буде
Твій син молитися, чи ні . . .
Та не однаково мені,
Як Україну злії люди
Присплять, лукаві, і в огні
Її, окраденую, збудять . . .
Ох, не однаково мені.

САДОК ВИШНЕВИЙ КОЛО ХАТИ

Тарас Шевченко

Садок вишневий коло хати,
Хрущі над вишнями гудуть,
Плугатарі з плугами йдуть,
Співають, ідучи дівчатиа,
А матері вечерять ждуть.
Сім'я вечеря коло хати,
Вечірня зіронька встає.
Дочка вечерять подає,
А мати хоче научати,
Так соловейко не дає.
Поклала мати коло хати
Маленьких діточок своїх,
Сама заснула коло їх.
Затихло все . . . Тільки дівчата
Та соловейко не затих.

СЛАВА КОБЗАРЕВІ

Автор слів - невідомий
Музика І.Недільського
Форт.супр.С.Яременка

Темп маршу

Сла - ва, сла-ва Коб-за - ре - ві, сла-ва по всяк час:
У - кра-ї - ну вчив лю- би - ти наш Коб-зар Та - рас...

За жит - тя на - ро -ду, Во - лю і сво-бо - ду

му- ки він тер- пів за у - сіх си - нів. нів.

I. II.

2. "Слава, слава Тарасові!"
Заспіваймо всі ...
Слава, слава Кобзареві
По віки вічні!
Честь йому віддаймо
І все пам'ятаймо,
Що терпів за нас
Батько наш Тарас.

3. Тож учімось і працюймо,
Як велів Тарас,
Щоб в ряди ми стали згідно,
Як настане час.
За добро народу
Славу і свободу
Станемо усі
В одному ряді.

Поезія Poetry

The Days Pass By

The days pass by, nights flit away,
The summer's gone, pale leaves a-heap
Are rustling; dreams my eyelids away,
My thoughts and heart are both asleep.
All things around me sleep - I know not
Whether I live or drowse the while.
By any plan my hours flow not,
No longer do I weep or smile . . . .
Where art thou, Destiny, ah where?
My soul is stirred by none!
If Thou begrudgest me fair fate,
Lord, send a ruthless one!
Let me not sleep when I should wake;
Do not permit my heart to lie
A rotten log that men forsake
And leave in fetid infamy;
But on me let fierce fervour fall
To love all people all my days,
Or let me cast a curse on all
And set the torpid world ablaze!

Dreadful it is to lie in chains
And die in slavery at last,
Yet worse it is when sleep retains
The free man's spirit overcast,
For all eternity to slumber
And leave behind no sign or trace,
As if his days had borne no number
And there was nothing to efface . . .
Where art Thou, Destiny, ah where?
My soul is stirred by none!
If Thous begrudgest me fair fate,
Lord, send a ruthless one!

Translation by:
C. H. Andrusyshen and
Watson Kirkconnell

It is Indifferent to Me

It is indifferent to me, if I
Live in Ukraine or live there not at all,
Whether or not men let my memory die;
Here in an alien land, mid snows piled high
It will not matter that such things befall.

In serfdom, among strangers was I reared,
And unlamented wholly by my own
In exile I shall die, in grief uncheered,
And to my nameless grave shall pass alone.
No trace of me, alas, will then remain
To see in all our glorious Ukraine,
In all that land of ours that is not ours.
No father will commend me to his son,
To pray for me to God, source of all powers:
"Pray then, my boy! For us his course was run.
He died to save Ukraine, whom Fate devours."
It is indifferent to me, I say,
Whether or not that some for me should pray . . .
But while I live I cannot bear to see
A wicked people come with crafty threat,
To lull Ukraine yet strip her ruthlessly
And waken her amid the flames they set -
Sure, no indifference in me these wrongs beget!

Translation by:
C. H. Andrusyshen and
Watson Kirkconnell

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Ukrainian Women's Association of Canada

Zenovia Sakowsky
National UWAC President

TARAS SHEVCHENKO

BARD OF UKRAINE

(1814-1861)

During the month of March, we recognize and remember the great legacy of our poet laureate Taras Shevchenko - an outstanding artist, a master in the engraving arts, and an illustrator. In 1840 the 'Kobzar' was his first collection of poetry to have an impact on his countrymen, and still his message is the source of inspiration to all.

May the memory of this poet last eternally and may all humanity gain that freedom which was his pursuit.

INTERNATIONAL WOMEN'S DAY

The United Nation's proclamation of Women's Day on March 7, 1978 gives us an opportunity to recognize and celebrate the achievements of women throughout the world. I encourage members of our Branches to take in events celebrating and affirming the vision of women in our Association and the broader communities in our provinces.

ORTHODOXY SUNDAY

The annual commemoration of icons is called the Sunday of Orthodoxy. It commemorates the triumph of Orthodoxy over the iconoclasts whose purpose was to eliminate all icons. This is the Sunday of the year to celebrate and honour the restoration of the use of icons. We show reverence to icons as symbols of our Orthodox faith.

PREPARATION FOR GREAT LENT AND EASTER

Let us observe this Lenten period with self-discipline, consider our shortcomings and rectify them. May we emerge with a new strength after examination of conscience and repentance.

Let us prepare for the miracle which embraces all other miracles - the Resurrection of our Lord Jesus Christ. Let God fortify in us the renewal of our Orthodox faith, and let our voices resound with Христос Воскрес!

Take the opportunity to encourage the youth at our Branches to be part of our pre-Easter baking, the distribution and sale of this traditional baking to our Ukrainian community. May your bake sales be successful and reflect the talents of our members.

Promin has a new email address!

Write to us at promin@sympatico.ca

SUS Foundation of Canada

Celebrating our past, funding our future: Celebrating 40 Years of Contributions to our Ukrainian Orthodox Community

Origins of the SUS Foundation of Canada

For years, the Ukrainian Self-Reliance League of Canada (USRL) aspired to create a permanent capital fund. Proceeds generated from the investment would provide sufficient revenues for the USRL's multilateral cultural, educational and community programs, while eliminating the need to constantly appeal for funds.

This fund became a reality in 1965. Theodore Humeniuk of Toronto, then president of the USRL, created the SUS Foundation of Canada with an initial donation of $50,000. A constitution was prepared and an application for a charter was made by seven founding directors: Theodore Humeniuk, Anna Tokarek, Stephen P. Klimasko, Paul Kit, Savella Stechishin, Nestor Hrabowsky and Nicholas Evanetz. The SUS Foundation of Canada was incorporated under the seal of the Secretary of State for Canada on May 11, 1965.

Purpose of the SUS Foundation

The mission of the SUS Foundation of Canada is to provide financial support for organizations that preserve and promote Ukrainian culture and education in Canada.

As stated in the SUS Foundation's bylaws, the purpose of the Foundation is to:

- Receive donations, contributions and legacies from donors and to invest such receipts in accordance with the provisions set out by the constitution.

- Use or grant to other charitable or educational organizations such portion of the income of the Foundation as the Board of Directors may deem proper for the preservation and advancement of education and of Ukrainian culture in Canada.

Administration of the SUS Foundation

The SUS Foundation is based in Toronto. It is administered by a board of nine directors:

- Four directors are elected by the Foundation at the biennial Foundation meeting

- Five directors are appointed by the National Executive of the Ukrainian USRL

The board of directors may then appoint regional representatives to assist the board.

SUS Foundation Board of Directors 2005-2007

Andy Skrypniak, *President* (Ancaster, ON)

Leo Atamanchuk, *Treasurer* (Mississauga, ON)

Stephania Spytkowsky, *Secretary* (Beamsville, ON)

Mark Fedak, *Director* (Burlington, ON)

Stefan Franko, *Director* (Etobicoke, ON)

Walter Manulak, *Director* (Winnipeg, MB)

Steve Pillipow (Regina, SK)

Lydia Talpash Wacko, *Director* (Sherwood Park, AB)

Roman Chez, *Director* (Vernon, BC)

Slawko Kindrachuk, *Representative* (Saskatoon, SK)

Nestor Papish, *Representative* (Calgary, AB)
Vicky Pushka, *Representative* (Vancouver, BC)

Growth of the Capital Fund

Distribution of Funds

Over 40 years of operation, the SUS Foundation of Canada has granted over $1 million to our community:

Ukrainian Institutes: $300,000+
Ukrainian Museums of Canada: $150,000+
Ukrainian Orthodox Church of Canada Projects: $43,000
Ukrainian Studies Centres: $87,500
Youth Activities: $100,000+
Ukrainian Self-Reliance League Projects: $300,000
Other Local Canadian Projects: $100,000+

Future of the SUS Foundation of Canada: "5 by 50"

The 40th anniversary of the SUS Foundation was the catalyst for our "5 by 50" campaign. Our goal is to raise the capital fund to $5 million by SUS Foundation's 50th anniversary in 2015. It is a big number, but it will be possible to reach with your support.

We challenge our entire Ukrainian Orthodox Community to contribute annually to our Foundation. We all benefit from this fund. Allow us to expand our opportunities and support more outstanding causes.

All funds will be held permanently in our capital fund and all donations will receive tax receipt.

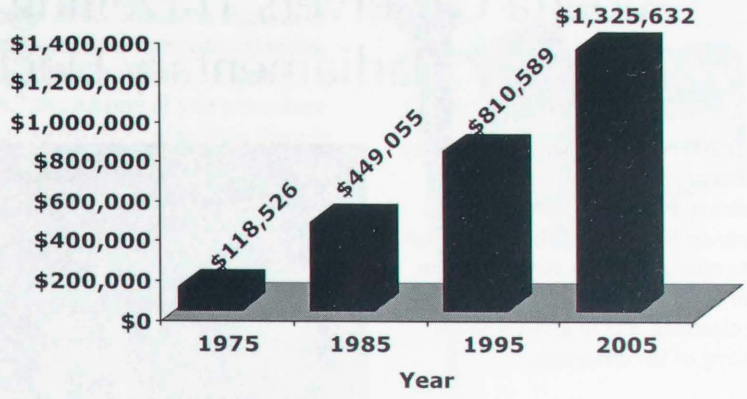

Presentation of $10,000 to St. Andrew's College during their mortgage burning campaign, but it also marks the one millionth dollar donated out by the SUS Foundation.

Presentation of $5,000 cheque to the Ukrainian Museum of Canada (Ukrainian Women's Association of Canada)

Alberta Observers Travelling to Ukraine for Parliamentary Elections

Over 200 people gathered on Tuesday, February 28 at St. John's Cultural Centre in Edmonton for an Election Observer Fundraising Banquet initiated to raise awareness for the need to have observers for Ukraine's upcoming elections, and to assist with the funding of the observers.

"The Ukrainian Canadian Congress-Alberta Provincial Council was successfully involved in the Observer Mission to Ukraine for the Presidential Election in 2004 which was deemed fair and democratic by the International Community. During the 2004 presidential election and the Orange Revolution, the constitution was amended, transferring some power from the President to the Parliament. Therefore, the upcoming parliamentary elections March 26 are just as important if not more important for Ukraine to secure its democratic and free-market economic reforms. There is no guarantee that a democratic process will automatically extend to the parliamentary elections, and for this reason, it is vital that again a significant number of International Observers be present." – said Luba Boyko-Bell, who MC'd the evening, and who herself is travelling to Ukraine as an observer, and was present as an observer at two of the presidential elections in 2004.

Mr. Dave Broda, President, Ukrainian Canadian Congress-Alberta Provincial Council, welcomed the gathering and Catherine Chichak, Observer Project Chair, provided a status report on the fundraising efforts to date. The event included both live and silent auctions.

Special guests included His Eminence Metropolitan John, Archbishop of Winnipeg and the Central Diocese and Metropolitan of the Ukrainian Orthodox Church of Canada; Laurie Hawn, MP Edmonton Centre Constituency and his wife Judy; John Williams, MP St. Albert Constituency; Lorraine Goldring, wife of Peter Goldring, MP, Edmonton East Constituency; Hon. Ed Stelmach, MLA Fort Saskatchewan-Vegreville Constituency, Minister of International and Intergovernmental Relations; Hon. Gene Zwozdesky, MLA, Mill Creek Constituency, Minister of Education; Dan L. Backs, MLA, Edmonton-Manning Constituency; Kim Krushell, City Councillor Ward 2; Mike Nickel, City Councillor Ward 5; Janice Sarich, Trustee Ward 2 Edmonton Catholic School Board; Terese Szlamp-Fryga, President, Canadian Polish Congress, Alberta Branch.

The keynote address was given by Volodymyr Kulyk, Ph.D., Institute of Political and Ethnic Studies, National Academy of Sciences, Kyiv; and Visiting Professor, Stanford University who spoke on 'The 2006 Elections and Ukraine's Democratic Evolution'.

Following is the keynote speech given by V. Kulyk.

Ludmila Sereditch, Executive Director
Ukrainian Canadian Congress - Alberta Provincial Council
www.uccab.ca

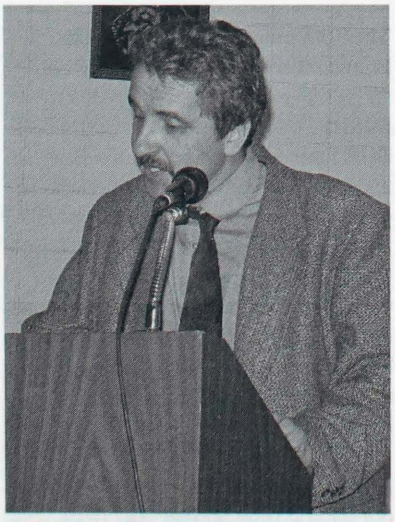

Volodymyr Kulyk

Ladies and gentlemen,
Вельмишановні пані та панове!

It is an honor for me to speak at this event, intended to facilitate the Ukrainian Canadian contribution to the democratic transformation of Ukraine, to which this community feels deeply attached. Для мене велика честь говорити на цьому зібранні, що має на меті посприяти внескові української громади в Канаді в демократичний поступ країни ваших предків, з якою ви далі відчуваєте нерозривний зв'язок.

Fifteen months ago, Ukraine made itself seen and heard in the world as it had not done since the proclamation of its independence in 1991. The resolute but peaceful protests of hundreds of thousands of people in Kyiv and many other cities and towns against a cynical electoral fraud and the undemocratic future for which that fraud was to pave the way demonstrated to the world the strength of the Ukrainian people's democratic convictions. This revolution led many journalists, politicians, professionals and others in the West to accept the idea - rather unpopular until then - of Ukraine as an integral part of the democratic community of nations and thus presented an unprecedented opportunity for my country's democratic transformation and integration into Western political, economic and security structures.

This spectacular change was brought about first and foremost by the courage, persistence and wisdom of Ukrainians who went into the squares and stayed there until their demands were met. However, our success (I say "our" because I was among the people on the Maidan throughout the three weeks of the mass protest) was greatly assisted by the devotion and competence of those foreign citizens, especially members of the Ukrainian diaspora in the West, who had come to Ukraine on the eve of the election to participate in the international monitoring effort. It is they - or, rather, "you," since many of you were there or supported those who were there in various ways - who provided Western governments, non-governmental organizations and the media with undeniable evidence of the flagrant violation of democratic rights by the regime of the former president, Leonid Kuchma, and thus of the legitimacy and moral value of our protest. This invaluable contribution should not be forgotten, and you have every right to be proud of it. Без вашої допомоги навряд чи була б можлива наша перемога - тому це наша спільна перемога.

The time is coming to demonstrate this resolution and devotion of both Ukrainians and Ukraine's Western friends and supporters once again. The March 2006 elections to the parliament and local councils will become a crucial test of Ukraine's democratic maturity in the eyes of both its citizens and the outside world. The failure to democratically elect legislative and local self-government bodies would vividly demonstrate the shallowness of changes brought about by the Orange Revolution and thus support the belief of many people in the West and, unfortunately, in Ukraine itself that the Ukrainian people have a deep-rooted undemocratic political culture that would take decades to transform. Given that the acceptance of Ukraine as part, or an equal partner, of the Western world is far from irreversible, this failure might mean that the opportunity would once again be lost.

At the same time, the upcoming elections are vitally important for the implementation of democratic changes in Ukrainian politics, economy and society for which people on the Maidan, and those who supported them in Ukraine and abroad, so greatly hoped. In other words, it is these elections, first and foremost the parliamentary one, that will determine whether or not the promises of the Maidan are kept. So far, they have mostly been avoided. The composition of the new parliament will determine whether it will legislatively support and provide political pressure for President Yushchenko's effort to ensure freedom of the press, respect for intellectual property, and dignity for low-income groups of the population; create necessary preconditions for Ukraine's admittance to the WTO, NATO, and eventually the EU; and drastically reduce corruption in government at all levels. Or whether parliament will block most of his reformist initiatives and make him spend much of his energy in a search for ways to outmaneuver or simply ignore the legislative will, as Mr. Kuchma used to do and as Mr. Yushchenko himself unfortunately has often had to do since assuming office.

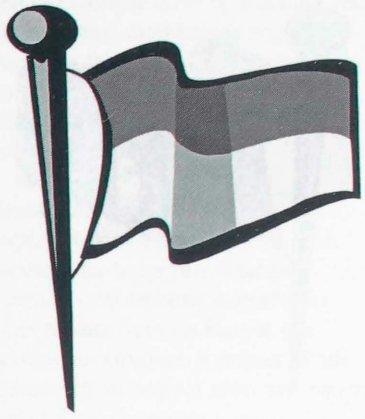

The composition of the new parliament is all the more important because of its increased powers under the constitutional reform, which is to take full effect after the election. The stakes are very high, and no effort can be spared to ensure the triumph of democracy in this election, which is a precondition

for the triumph of democracy in Ukrainian society in general. Без вільних виборів не може бути вільної країни. To be sure, a democratic election does not necessarily lead to the victory of those forces seeking to promote democracy. This is unfortunately very true of Ukraine, where the primary winner of the parliamentary election is most likely to be the opposition, led by the former prime minister and presidential candidate Viktor Yanukovych. The opposition is taking advantage of the population's frustration with the new executive's failure to keep its promises and radically change the situation in many sectors of society. However, it is crucially important that the government not seek to prevent the opposition's success by illegitimate means, as the former government - now constituting the bulk of the opposition - did in 2004, when Yanukovych was competing with Yushchenko. Let the voters in the Donbas get their favorites elected to parliament and then hold them to account for their performance, as voters in Halychyna or Kyiv are now holding President Yushchenko to account. Last but not least, attempts at fraud and procedural violations are more likely to happen in the east and south, especially in the Donbas, with its notorious tradition of intimidating dissenting citizens and civic associations, so it is important to ensure the right of the reformist and pro-Western minority there to express their preferences. The two dimensions of democracy promotion are therefore fully compatible.

Another important feature of the upcoming elections particularly relevant to the work of international observers is that these elections will take place according to new rules with which both the majority of voters and many electoral commission members are likely to be unfamiliar. First, the very electoral system has been changed. While proportional elections with party lists are not entirely new to Ukrainians, this is the first time that all members of parliament will be elected according to that system, which will also be extended to the regional and local councils. There is much hope that this new system will promote the strength and accountability of the parties, and perhaps no less fear that its application will actually contribute to discrediting the idea of party competition. The reason is that the oligarchs will buy prominent positions in the favorite party lists, and most parties will be indistinguishable from one another in terms of their electoral programs and post-election performance. It is therefore very important that Ukrainians' first experience with the new system be successful at least at the election stage, namely that parties have equal access to the media and equal representation in the electoral commissions and that none be allowed to use administrative resources as Yanukovych did in the presidential election of 2004 or the pro-presidential block Za iedynu Ukrainu did in the parliamentary election of 2002.

This leads us to another aspect of the new rules, namely that there are many procedural novelties in the election laws adopted in late 2004 and in 2005. Most of them were intended to prevent fraudulent techniques that had been widespread and largely effective in the previous elections, first and foremost the use of absentee votes and permission to vote at home for those supposedly unable to come to a polling station. Some of these novelties are likely to be perceived by many commission members and even voters as excessive, confusing, or simply cumbersome in implementation and are thus likely to be routinely ignored, which may, in turn, lead to losers' calls for declaring the election results void in full or in part.

Recently the journalistic community protested against excessive regulations on the media coverage of the campaign, which were designed to prevent unequal treatment of different parties and blocs. These protests demonstrated that attempts to put an end to some obvious wrongdoings in the electoral process may lead to other, no less unacceptable, infringements on democratic rights. In this case, the law was promptly revised under pressure from journalists, who threatened to refuse to cover the election campaign altogether if their demands were not met. However, many other problems in the laws on national and local elections have not been fixed. Internal and international monitoring is therefore of great importance in ensuring that the electoral commissions adhere to the letter or at least the spirit of the law and help the citizens exercise their constitutional right to vote. It is crucial that the law be obeyed, even if it is clear that it should be revised afterwards. It is here that your experience of life under the rule of law will be particularly valuable.

Finally, I would like to mention an aspect of your monitoring mission that has less to do with your support for democracy in Ukraine than with the strengthening of your own ties with that country. In my view, based on the

stories of my foreign friends and colleagues who came to Ukraine as observers for one, two, or even all three rounds of the 2004 elections, participation in electoral monitoring can provide you with a knowledge of Ukrainian society that is hard to get by visiting the country as tourists or even as relatives of people living there. You, or people you send by providing money and encouragement for their trips to Ukraine, are likely to see parts of the country that you and they otherwise have few reasons to visit and where conditions may be very different from those in Kyiv or Halychyna, which diaspora Ukrainians usually visit. As you see people who seek to violate the law and violate their fellow citizens' rights in order to protect their own privileges or simply earn some money, you will better understand why Ukraine has so far largely failed in implementing democratic reforms. At the same time, you will see other people who tirelessly and often courageously counter those attempts and do their best to ensure not just the victory of their party but the triumph of democracy, of everybody's right to have their will taken into account. And these encounters are likely to give you grounds for optimism regarding Ukraine's future. And then, I hope, you, or those who have come thanks to your support, will come again to help build that better future - as businessmen, consultants, journalists, teachers, scholars or in other roles, and in much greater numbers than diaspora Ukrainians were willing to come during the times of repression and corruption. And that I believe, would be what your parents and grandparents hoped for when they persistently kept the community's attachment to Ukraine alive by teaching you the language, establishing organizations like this one, or pressuring their government to promptly recognize Ukraine's independence. Let them be proud of you.

Ваша допомога в Україні в чей вирішальний час буде не тільки виявом шани до землі ваших предків і втіленням заповітних мрій ваших батьків і дідів, а й запорукою вашого й ваших дітей дальшого зв'язку з тією землею та добрих стосунків між двома нашими державами й народами. В єдності наша сила, разом ми переможемо.

Дякую за увагу. Thank you for your attention.

Annual UWAC Meeting -- Two Hills, Alberta

The Ukrainian Women's Association of Two Hills, Alberta held their annual meeting on December 5, 2005. The evening began with a Chinese Smorg at the Golden Wings Restaurant. A member who recently moved to Willingdon Lodge and her sister were both present. The business portion of the meeting was held at the Church hall beginning at 7 p.m.

We have a membership of 26 dedicated women, who still cater for funerals and memorial dinners. We hold a pot luck supper on the Feast of Jordan on January 18th as well as on Thanksgiving. We also sponsor a bake sale and cater to our Church annual perogy supper, usually held in November.

We attended the North East Regional Conference in St. Paul. Some of our activities include: an indoor barbeque for women and a bingo evening at the end of June. We do not meet during July and August.

During the annual meeting our president presented gifts from herself personally to every member for their dedication. We also had ten women who had perfect attendance during the past year.

Executive for 2006

President - Stella Stefiuk
Vice-president - Helen Mosiuk
Secretary - Olga Chrapko
Treasurer - Elsie Choban
Correspondence - Elsie Rybak
Promin - Elsie Rybak

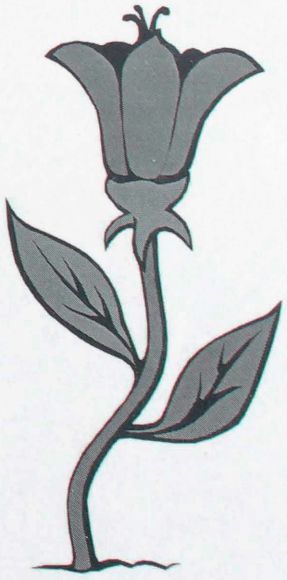

Концерт Українських Коляд в Едмонтоні

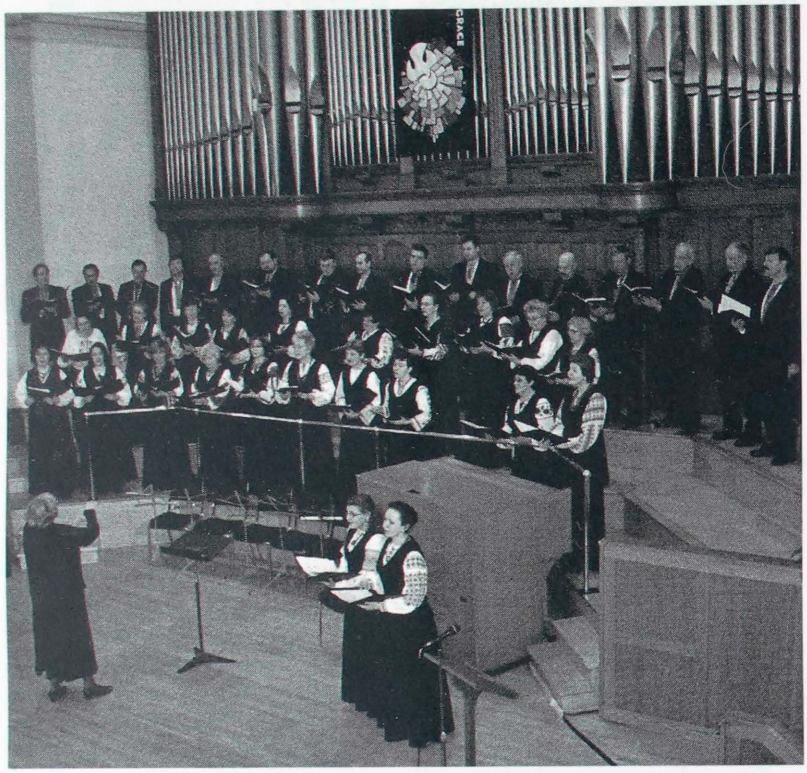

Після п'ятирічної перерви, Українське Музичне Товариство Альберти знову зорганізувало концерт коляд і щедрівок, вже 27-ий раз. Імпреза відбулася в неділю, 22-го січня о 2:30 пополудні в МкДуґал Юнайтед церкві. Участь взяли багато хорів, а до того, певна кількість хористів які співали в різних хорах.

Концерт відкрила голова т-ва Люба Бойко-Белл, привітала гостей у двох мовах і коротко пояснила по-англійськи походження коляд. Тому, що ми реклямували також загальній публіці, Люба Бойко-Белл три рази підчас програми прочитала в англійській мові короткі дані про коляди. Програму вела в українській мові Марія Можиловська, котра переплітала виступи хорів відповідними віршами й віншуваннями.

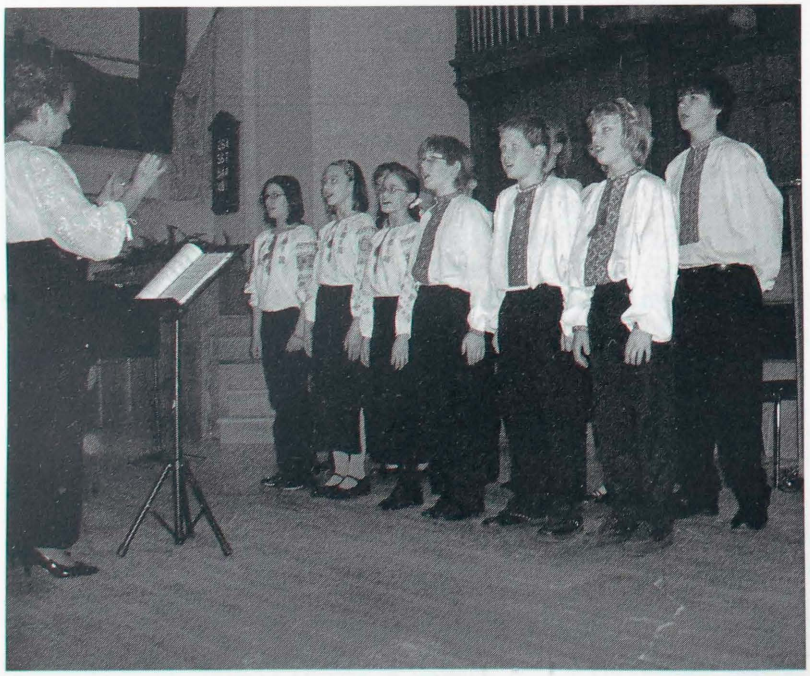

Концерт почався спільною колоядою "Бог Предвічний". Хор "Дніпро" (дир. Марія Дитиняк і Мирослава Загарія) заспівав "Ой там за горою", "Павочка ходить" "В полі, полі плужок оре", і "Щедрівку". Сольо співали Іван Зінчук, Наталя Онищук, Уляна Канівець, Сузанна Романюк і Любомир Пастушенко. Хор української дво-мовної програми школи с. Матея (дир. Лілея Волянська; асистенти Наталя Онищук і Любомир Якимець) заколядував "В Вифлеємі новина", "Добрий вечір Тобі, пане Господарю" і "Спи, Ісусе, спи". Хор при церкві св. Василія Великого (дир. Єлисавета Лісова-Андерсон) виконав "Радість з неба", "Дивная новина", "Вістку голосить" і "Спас наш народився".

Чоловічий квартет "Ре мінор": Маркіян Ґовда, Микола Білаш, Олесь Лазурко, Орест Ґрох заспівав "Радуйся", " По всьому світу" і "На Йорданській річці". Молодеча оркестра "Чайка" при Організації Українок Канади (дир. Людвик Маріянич) заграла "Ой новина в нас, новина", "Спас наш народився", "Ой, там за горою", "Во Вифлеємі" і "Щедрий вечір всім нам". Хор "Верховина" (дир. Галина Лазурко) виконав "Павочка ходить", "На небі зірка", і "Гой, питалася княжа корона". Сольо співала Ларися Подільська. Український чоловічий хор Едмонтону (дир Гриць Малюжинський) заколядував "У Вифлеємі нині новина", "В Вифлеємі новина", "Рождество Христове ввесь мир празнує", і "Бог Предвічний".

Після короткої перерви, хор католицької катедри св. Йосафата (дир. Меланія Туржон) заспівав "З нами Бог", "Всяческая днесь радости", "На Рождество Христове", "Пресвята Марія", і "Спас наш народився". Хор Schola Cantorum (дир. Борис Дерів) виконав "Темненькая нічка", "Спи, Ісусе, спи" і "Радуйтеся всі людіє". Жіночий квартет "Херувими": Андрея Лібер, Меланія Туржон, Петруся Тачинська, Катруся Тачинська заколядував "А у цього хазаїна" , "Народився нам Спаситель", "Дивная новина" і "Ними разом співаючи". Молодечий хор при церкві св. Миколая (дир. Дьойс Хруник-Рудяк) заспівав "Нова радість стала", "Спи, Ісусе, спи", "Чудесна зірка" і "Бабусина Різдвяна таємниця". Хор парафії св. Юрія Переможця (дир. Ірина Тарнавська) заколядував "Слава во вишніх Богу", "Що то за предиво", "Голосить вістку" і "Ой в Єрусалимі рано задзвонили". Сольо співали Одеса Атвуд, Наталя Онищук, Іван Гук, Богдан Тарасенко і Шерон Тарнавська. На кінець, Люба Бойко-Белл подякувала виконавцям і гостям за участь. Спільна коляда "Во Вифлеємі" закінчила концерт.

Відгук на відновлений концерт і гарний спів хористів був позитивним, хоч концерт тривав дві і пів години. Наше колядування тепер має виключно релігійний характер, без огляду на походження даної колядки чи щедрівки. Цю чудову традицію треба підтримувати і світською публікою і духовною. Також було би гарно, якби більше членів хорів, що вже заколядували, залишилися послухати коляди інших хорів на котрих черга попала пізніше в програмі. Коляди і щедрівки існують не лише на "концерт" для публіки, що не співає в хорах. Коляда, це наша спільна і прадавня традиція.

Галя Котович
Членка УМТА

Свято Членства Союзу Українок Канади, відділу св. кн. Ольги при Українській Православній Катедрі св. Володимира, Торонто

В неділю 28 листопада 2005 р. після служби Божої вібулося свято Членства Союзу Українок Канади, відділу св. кн. Ольги, на якому вшановували та нагороджували заслужених членок за їх довголітню працю. Заля була гарно прикрашена квітами, столи святочно застелені. Зустріч відкрила голова відділу Євгенія Мельничук. Привітала присутніх, сказала, що сьогоднішнє свято присвячене нашим паням, членкам котрі довгі роки віддано працювали для добра нашої Церкви, України, Канади. Хочемо їм щиро подякувати за це.

Отець Богдан Сенцьо провів молитву, благословив присутніх. Просив ласки і милосердя Божого для усіх, зокрема для тих трудівниць нашої церкви, котрих сьогодні вшановуємо. Голова Євгенія Мельничук попросила добр. Катерину Сенцьо до дальшого ведення програми.

З вітальним словом до присутніх звернувся Голова Катедральної Управи Володимир Шевчук. В своїй промові він особливо зазначив, що кожна цеглина нашої Катедри включає в собі працю всіх українських жінок, що своїми старанними зусиллями та любов'ю допомагали збудувати Катедру.

Після смачної перекуски зустріч продовжила Голова Східньої Екзекутиви Союзу Українок Канади пані Анна Троян. Зі словами великої честі, пошани та вдячності вона звернулась до

Голова Східньої Екзекутиви Анна Троян вручає грамоту СУС Олі Станько

На знимці зліва направо: Марта Цехош, донька Гоприни Білоривки, Дора Хряків, Василина Строгук, Оля Станько, Марія Жаботинська, Соня Круткевич, Гелен Крізел.

наших дорогих членок та гостей. Союз Українок Канади є найстарша жіноча організація в Канаді. Існує вона майже 80 років. Засновниці її розуміли, що згуртування в організації дає їм силу діяти та впливати на хід історії. Діяльність нашої організації спрямовано в двох напрямках: перше - наше українське самозбереження, друге - визнання нас як культурних і гідних співгромадян Канади.

Наші союзанки, як мироносиці, зберігали віру нашої святої Православної Церкви і, як берегині, дбали про збереження української родини, мови, культури. Велика подяка нашим отцям-настоятлям і їхнім добродійкам, які підтримували жертевнну працю Союзу Українок на добро і розвиток нашої Церкви в Канаді.

Після привітів - концерт, який відкрила майстерним танцем і співом одна з наймолодших учасниць Моніка Веселовська. Ганя Метулинська чудово грала на бандурі та співала українські пісні. Секстет "Берегині" під керівництвом Віри Коліченко, акомпаньямент Романа Николишина, та молода солістка Даринка Овдій зворушила серця виконанням українських пісень. Відчувалась атмосфера справжнього свята та домашнього тепла, яку можуть створити наші мами. Після концерту - виступ головної доповідачки п. Дарії Павлюк, яку представила Наталія Ємець. Заворожена заля в повній тиші слухали яскраву, надзвичайно цікаву історію про визначних жінок України, які були і правительками держав і меценатками, і видатними письменницями, і відомими громадськими діячками.

Головною точкою програми було вручення грамот заслуженим членкам. Перше Голова Східньої Екзекутиви п. Анна Троян вручила грамоту Олі Станько, котра була нагороджена Почесною Грамотою СУС на 54 з'їзді СУС в Саскатуні у серпні 2005 року за великий вклад праці у розвиток Союзу Українців Самостійників та української спільноти в Канаді. Далі Голова Східньої Екзекутиви і Голова Відділу вручили грамоти від Централі Союзу Українок Канади залуженим членкам відділу.

Про працю кожної відзначеної одна з членок відділу доповіла окремо. Надя Стасів представила Горпину Білорибку, котра протягом 50 років невтомно працювала в різних ділянках. Грамоту і гарний букет троянд з побажанням кріпкого здоров'я вручено п. Білорибці, котра в той день, нажаль була в лікарні. Про працю Дори Хряків сказала Валя Марченко, Соні Круткевич - Віра Лега, Гелен Крізел - Ева Гайдук, Марії Жаботинської - Марія Дубик, Василини Строчук - Валя Лисенко, Марти Цехош - Галя Метулинська. Завдяки відданій праці наша Катедра стала домом.

На закінчення голова Євгенія Мельничук подякувала усім присутнім нагородженим членкам за їх щиру працю. Головній доповідачці Дарії Павлюк за дуже цікаву доповід. Паням на чолі з Лізою Зверховською за смачну перекуску. Ніні Малик за виготовлення і дарування пишних корсажів, котрими відзначено нагороджених членок. Потім всі співали "Де згода в родині". Свято закінчилося молитвою.

Олена Алексєєва

Визначні жінки України

Доповідь виголшена на Дні Членства СУК відділ св. Кн. Ольги при Катедрі св. Володиира, 28 листопада 2005 р.

Дарія Павлюк

Коли ми говоримо про українську жінку, на думку приходить безліч індивідуальних особистостей славних жінок України. Наша земля є надзвичайно родючою на жіночий хист, вроду, розум, талант, силу духу. Мова тут буде про тих, які увішли в історію України і як правительки держав, і як меценатки на користь нашої Церкви Православної, і як вчені, історики, суспільно-громадські діячки, письменниці.

Повернімось думками в далеке минуле - до Княжої доби. Серед жінок Княжої доби княгиня Ольга, ім'я якої з гордістю носить жіночий відділ при Катедрі св. Володимира, являється найяскравішою постатою того періоду. Як відомо, її чоловік, князь Ігор, робив великі походи на Царгород, збираючи непосильну данину з деревлян. Влітку 945 року князь Ігор трагічно загинув - деревляни покарали його за несправедливі побори. У Києві залишилася молода вдова - княгиня Ольга з малолітнім сином Святославом.

Цікаву леґенду передає нам Літопис Нестора. Кн. Ольга була приваблива на вигляд, дуже розумна і вміла вести дипломатичну гру. Влітку 955 р. вона поїхала на гостину до Греції. Цар Константин, який бачив її вперше, захопився як її красою, так і надзвичайним її розумом. "Достойна ти єси царювати з нами в нашій столиці," - сказав він їй. Щоб не образити царя, кн. Ольга вдалася до хитрощів - попросила його бути її хрещеним батьком на обряді хрещення. Після хрещення Константин відверто запропонував їй стати його жінкою. "Як же це ти хочеш мене мати за жінку, коли при хрещенні дочкою своєю назвав?" І сказав цар: "Перехитрила мене Ольга". Але він на неї не сердився. Навпаки, коли вона покидала Грецію, щоб повернутися до рідного Києва, він щедро обдарував її: надавав і золота, і срібла, і різних дорогих сосудів.

Кн. Ольга була взірцем шанованої жінки, любячої матері, доброї володарки, яка дбала про державні інтереси. В історії України вона постає як дбайлива правителька високого дипломатичного хисту. Те, що Ольгу після смерті було канонізовано, свідчить про велику шану до неї. Її образ увіковічено на фресках Софійського собору в Києві.

Неабиякого інтересу набуває питання про ролю українок, що завдяки шлюбам опинилися на престолах Західної Європи. Одна з них - Анна Ярославна, донька князя Ярослава Мудрого. Князівна Анна була розумною, опанувала грамоту, історію, математику, знала кілька іноземних мов. Коли їй було 20 років, до Києва прибуло французьке посольство з дорученням короля Генріха I висватати йому гарну й розумну князівну, якою й стала Анна Ярославна.

Після смерті Генріха I королем Франції став їхній 10-літній син Філіп. Але справжньою регенткою країни була Анна Ярославна. Це була державна діячка Франції, яка походила з українських земель, донька князя з Києва. Ця шляхетна українка виховала короля Франції Філіпа I, що увійшов в історію як добрий дипломат і переможець.

В період Козацької доби суспільне становище жінки залежало не від суспільного статусу її чоловіка, а від її власного майнового становища. Тому жінки, багато з яких в той час володіли величезними земельними маєтками, мали і велику вагу у своїх повітах.

У 16-17 ст. православіє стає в Україні символом боротьби із засиллям польської мови і культури. Чимало українських жінок виступили проти полонізації, на захист батьківської віри і рідної мови. У той час найбільш поширеною була меценатська діяльність жінок на користь Православної Церкви, а основним напрямком їхньої діяльності було заснування церков, монастирів та шкіл при них. І жінки віддавали свої маєтки на ці цілі.

Приклади: Ганна Гойська фундувала монастир при церкві Успіння в Почаєві. Волинська шляхтянка Раїна Ярмолинська заснувала монастир у своєму повіті. Олена Стеткевич (дружина майбутнього гетьмана України Івана Виговського) збудувала церкву в Юсиптичі. Княжна

Олена Чарторийська була фундаторкою Пересопницького монастиря на Волині. Її сестра Софія відкрила друкарню в своєму маєтку, де друкувалися перекладені на українську мову книги Святого Письма.

Однією з українок тих часів, які мислили категоріями, притаманними всім, хто любить свою землю, хто готовий творити для неї добро, була Галшка (Анна) Гулевичівна, яка походила з українського шляхетного православного роду, - засновниця і фундаторка Києво-Могилянської Академії. Її ім'я стоїть сьогодні першим серед почесних засновників цього блискучого осередку української культури.

Серед інтелектуальної еліти тих часів особливе місце належить княгині Анастасії Гольшанській, чиїми стараннями і коштом з'явилася на світ Українська Першокнига - Пересопницьке Євангеліє, писане живою старо-українською мовою, "аби люд християнський ліпше розумів Св. Письмо та говорив з Богом рідною мовою." Пересопницька Еванагеліє являє собою "єдиний екземпляр чотирієвангелія", перекладеного українською мовою.

Робота над рукописом тривала 5 років. Нарешті перед княгинею Анастасією лежала монументальна рукописна книга на 964 сторінки, оправлена в зелений оксамит. Княгина Гольшанська перехрестилася і, припавши губами до ще теплого оксамиту зашипотіла: "Отче Наш, іже єси на небесі, да святиться Ім'я Твоє . . . "

А чи мріялось княгині Анастасії Гольшанській тоді, у 1560 році, що промине більше як 400 років, і саме на цьому Пересопницькому Євангелії буде складати присягу на вірність народові України перший президент незалежної Української держави? . . . (Ми всі з вами бачили цей історичний момент на телевізійних екранах).

Поскільки звичаї й традиції періоду Козацької доби були досить цікавими, я коротенько зупинюся на них, щоб мати повну картину про життя жінки в ті часи. На відміну від більшості

країн Західньої Европи, жінки України мали право самостійно вирішувати свою особисту долю в шлюбному житті. У праці "Опис України" Гійом Левасер де Боплан пише: "Тут дівчина перша звертається до парубка, якого собі сподобала. Дівчина більш певна на успіх, ніж парубок, якщо б він наважився першим свататися до вибраної дівчини".

Тодішні статути гарантували жінці цілковиту охорону її життя, здоров'я і честі. Образа жіночої честі каралася так же суворо, як і за вбивство. Зневага до жінки жорстоко переслідувалась. Коли козак зневажив жінку, запорожці зараховували це до найтяжчих злочинів, бо це, мовляв, знеславлення усього війська запорожців туркені чи татарці, засуджував до страти.

Цікавий звичай існував в Україні за Козацької доби, за яким лише жінка могла збергти засудженого на смерть козака, якщо згоджувалася взяти з ним шлюб. У запорожців був звичай інколи прощати злочинців, якщо котрась із дівчат наважувалася вийти за нього заміж. Історик Левицький пише: "Молодий козак за якийсь злочин був засуджений на смертну кару. Коли прочитали декрет і палач підвів засудженого до плахти, із натовпу вийшла дівчина і накрила хусткою його голову, даючи тим самим знак, що вона обирає його собі за чоловіка і тим звільняє від смерти."

Коли взяти до уваги звичаї й традиції запорозьких козаків, які ставали на захист честі української жінки, стає помітним тенденція до ідеалізації образу жінки. В піснях і думах Козацької доби образ матері, дружини, сестри, нареченої змальовано з такою щирістю, яка не дає підстав сумніватися, що українським ідеалом краси і жіночості була жінка "гарна, як зірниця", "гнучка, як тополя", "зрум'яним личком", "з очима, як терен". Її порівнювали з голубочкою, ластівочкою, сонечком, квіточкою, зозулькою.... І одночасно ця ластівочка чи зозулька здатна воювати з ворогом, управляти господарством, захищати свій дім і родину зі зборєю в руках. І жінки того періоду вражали своєю відвагою і хоробрістю!

Це що стосується шанобливого ставлення до жінки. Але етнографічні матеріяли підтверджують, що існував і інший погляд на життя жінки, яка

терпить від своєї мачухи та чоловіка-п'яниці, що знайшло відображення в народній творчості, в побутових піснях: "Як нап'ється, то ще й б'ється', "Лінивая, сонливая невістка моя", "До півночі нагайка шуміла". А ще інші свідчать про не дуже чемне поводження жінки з нелюбим чоловіком. Дружина недбайливого господаря могла навіть фізично покарати чоловіка, а він за це мусив ще і вибачення в неї попросити. В народних піснях Бойківщини саме про це йдеться:

"Ой кобила воду пила
Та й лід поломила,
Нещасная годинонько,
Жона газду била.

Прости мене, моя жоно,
Куплю я ти пива,
Аби ти ся не гнівала,
Що ти мене била."

Та міняються часи, міняються й традиції, і вже в 19-му столітті співали такої:
"Скрипка би не грала, якби не той смичок,
Чоловік би жінки не бив, якби не язичок."

Починаючи з кінця 19 ст., збільшується кількість видатних українок, які виступали в різних галузях українського життя: історики, етнографи, фізики, математики, громадські і політичні діячки, письменниці.

Серед видатних жінок України поважне місце належить історикам Олександрі Єфименко, Наталії Полонській-Василенко, Пелагеї Бартош; етнографам - Ніні Загладі, Софії Терещенко, Катерині Грушевській (доньці відомого історика Михайла Грушевського) та багатьом іншим.

Однією з основних галузей, у якій визначилися наші жінки, була літературна діяльність їхні оповідання, повісті, нариси дають нам змогу ознайомитися з минулим нашого народу, з його тодішнім життям, зберегли його прекрасні образи. Широко відомі імена таких письменниць як Ганна Барвінок, Марко Вовчок, Олена Пчілка, Леся Українка, Людмила Старицька-Черняхівська, Марія Грінченко та багато інших.

Але яка б я була буковинка, якби не розказала про буковинську письменницю, яка любила осінь і самотність - сентиментальну і романтичну Ольгу Кобилянську.

Її вважали найкращою письменницею 19-20 століття. За нею визнано один з перших місць серед письменників того періоду. Писала вона новели, повісті, оповідання, романи, вірші. Особливо переймалася становищем жінки в суспільстві. У своїх творах закликала жіноцтво до освіти, до боротьби за свободу, за емансипацію.

Серед її високомистецьких творів слід відмітити "В неділю рано зілля копала", "Сумно колишуться сосни", "Земля". До речі коли родина Кобилянських переїхала в село Дими, Глибоцького повіту, якраз в той час там сталася трагедія - брат брата убив за спадкоємство. І це лягло в основу повісті "Земля", яка ставиться на сценах українських театрів, з якої зроблено кінофільм.

Надихали письменницю рідні гори, де пройшла її юність. Сюди не раз приходила вона сама, сюди приводила Лесю Українку, коли та приїжджала до неї в гості, і показувала Лесі, де живуть герої її оповідань.

Родинне життя у Ольги Кобилянської не склалося. У своєму щоденнику вона писла так: "Учора був той день посту, коли ворожать. Треба перебути його не ївши, а ввечері спекти з борошна, солі й води коржика і з'їсти його на ніч. Тоді приснитсья той, хто з тобою одружиться. Він має подати тобі ввi сні води. Я так і зробила, бо вірила, що це правда. Ніхто не подав мені води. Отже я маю залишитися старою панною". І так і було.

Була вона мила, лагідна, ніколи не нарікала на долю. Останні роки жила в Чернівцях, продовжуючи оспівувати чари того чудового куточка України, що називається Буковиною, її квітучі сади, зелені луки, букові ліси (звідси й походить назва Буковина), її чарівні народні пісні. Померла ця шляхетна письменниця в 1942 р. в Чернівцях. Її іменем названа одна з головних вулиць міста і драматичний театр.

Та найбільшої увагу заслуговують жінки, які посвятилися великій ідеї - здобуття Української держави, виступали на захист

національної культури і рідної мови. Це шляхетні жінки нашої країни, що пройшли тяжкі випробування, в житті яких було багато більше горя, ніж щастя, смутку, ніж радості. Багатьом з них була уготована трагічна доля, судився тернистий життєвий шлях.

Однією з таких жінок була Оксана Мешко, яка вчинила подиву гідний спротив цілій імперії зла, одна з найвидатніших діячок українського визвольного руху 60-80-х років XX-го століття. На Україні її вважають однією з найсвітліших постатей нашого часу.

Оксану Мешко, разом з її сестрою Вірою, звинуватили в намірі вчинити замах на першого секретаря ЦК Нікіту Хрущова. Слідства проводилися над нею 21 день без сну. Ось що пише вона сама про ці допити: "Нічні допити починалися через 30-40 хвилин після "отбою" а закінчувалися за годину перед "підйомом". Вдень пильнував "вовчок", щоб не дрімала. На ліжку можна було сидіти, але не лежати. За "клювання носом" саджали до карцеру в холодний підвал і забирали верхній теплий одяг. Їжа - 300 грамів хліба не день і двічі окріп. Часом за дрімання саджали в бокс, де швидко бракло повітря, і я непритомніла . . . "

Засудили сестер на 10 років виправно-трудових таборів. Було Оксані Мешко 42 роки. Про свої поневіряння вона розказала в автобіографічному нарисі "Між смертю і життям".

Пройшло 6 років в таборах. У 1954 році зовсім знесилену Оксану комісія нарешті комісувала як недужу. Та на цьому не закінчилось.

У 1972 році ішла Оксана Мешко з квітами до пам'ятника Шевченкові. Раптом її схопили, заштовхнули в авто і завезли в КГБ на допит за сина Олеся Сергієнка, якого перед тим заарештували і відправили на заслання.

Знову ж у 1980 році її силоміць завезли до психіатричної лікарні, де протримали 2.5 місяці в одній камері з психічно хворими. Хотіли її зобразити психічно хворою і запроторити на примусове лікування. Але лікарі не хотіли брати гріх на душу і підтвердження, що Оксана Мешко психічно хвора, не підписали.

Після допитів влаштували суд над Оксаною Мешко. Було їй 76 років. Судили якраз на Різдво Христове 5-7 січня 1981 року. Дали півроку ув'язенна і 5 років заслання за "антирадянську агітацію і пропаганду". Ішла вона, стара, хвора, знесилена жінка, етапом на місце заслання до містечка Аян в Хабароський край 108 днів. То була дійсно мученицька дорога між життям і смертю. Повернулася наприкінці 1985 року. 2 січня 1991 р. перед Різдв'яними святами, перестало битися серце цієї мужньої українки.

Ось яких жінок мала Україна!

Концерт Юних Талантів Едмонтону

Вже четвертий рік в Едмонтоні відбувається "Концерт юних талантів" організований Українським Музичним Товариством Альберти. Цьогорічний концерт відбувся в неділю, 5-го лютого 2006 р. в приміщенні Муттарт театру. Ця імпреза є придумана, щоби наші діти і молодь, які вивчають музику, мали нагоду запізнатися з творами українських композиторів, тому підчас концерту лунає виключно українська музика, або музика яка включає українську тематіку. В більшості всі виконавці є українського походження, хоча на цьогорічному концерті виступали чотири китайці і один японець. Імпрезу відкрила коротким словом і привітом голова товариства Люба Бойко-Белл, яка була теж ведучою програми.

У залі пролунала музика різних жанрів і стилей: обробки народних пісень, колядки, пісні, таночки, думка, імпровізація, романс, вальси, гавот, сюїти, увертюра - все це творчість композиторів: Н. Бачинської, І. Берковича, Б. Берліна, В. Безкоровайного, С. Гулака-Артемовського, В. Івасюка, М. Калачевського, В. Косенка, М. Кравців-Барабаш, Л. Лепкого, А. Гнатишина, А. Лазаренка, М. Леонтовича, М. Лисенка, М. Любарського, В. Мороза, В Присовського, Е. Родіни, А. Штогаренка, Б. Фільц, Ю. Фіяли, Л. Юріни, С. Яременка.

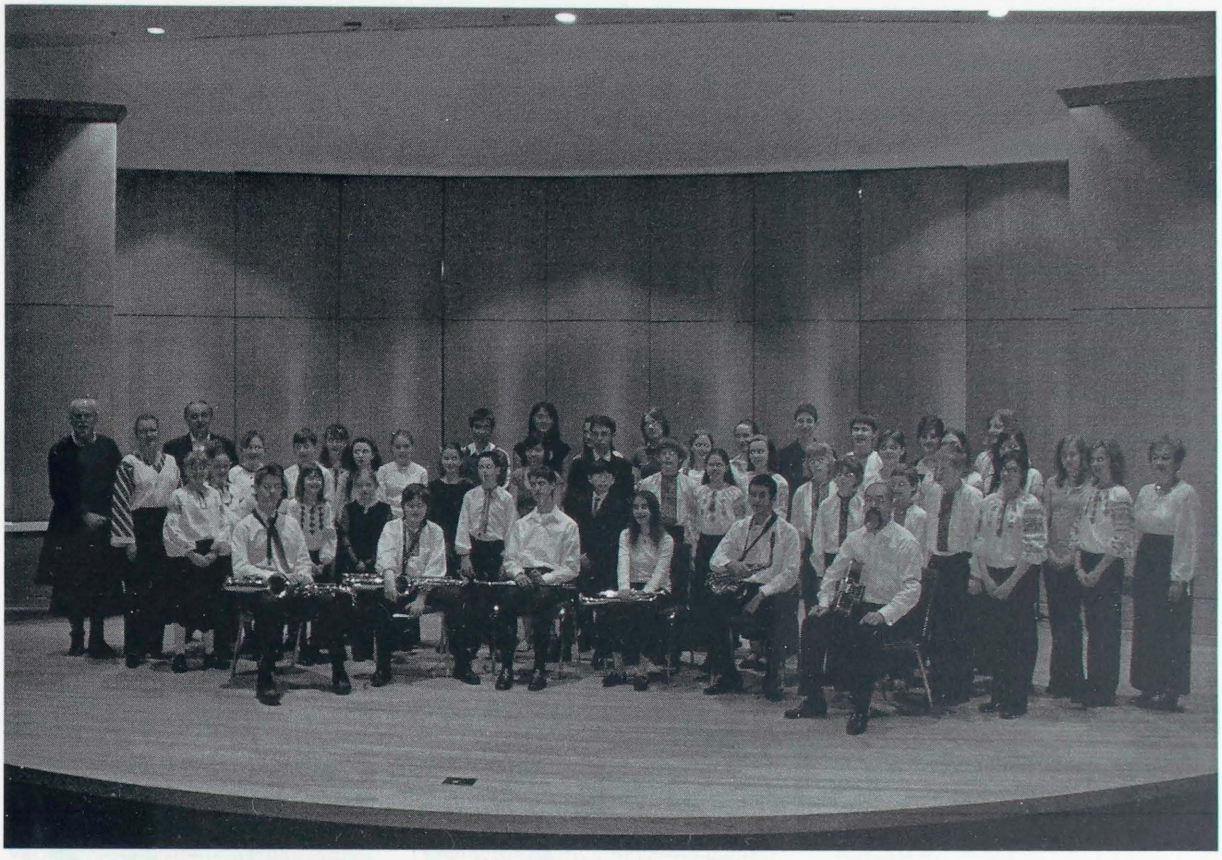

Концерт своїм виступом відкрила оркестра "Чайка" яка працює під опікою Організації Українок Канади, диригент - Людвик Маріянич. Ансамбль, хоча невеликий, всього шість членів (Таня Бумбак, Андрій Довганюк, Антоній Фик, Микола Середич, Олександер Тормантовський, Чарлі Сакура) але цікавий звуком інструментів саксафони, клярнет, труба, гітара. Своєю грою надали приємний настрій цілій імпрезі.

Як звичайно, серед виконавців найбільше було молодих піяністів, віком від початкуючих до 10 літ навчання: Оля Боднар, Наталя Вовк, Анджела Ган, Тетяна Глусь, Джонетан Глусь, Наміша Глусь, Інна Димуряк, Андрій Кунев, Джоєн Рудяк, Христина Семенюк, Оксана Сомчинська, Калина Сомчинська, Ева Тарнавська, Стефан Тарнавський, Андрея Тарнавська, Катруся Тарнавська, Соломія Цісар, Александра Чов, Филип Чов, Крис Яндо. Всі виконавці були добре підготовані, у вищих клясах цікаво було слухати добру інтерпретацію і глибоке розуміння поодиноких творів. Фортепіянні сольні точки були переплетені дуетами, як і теж виконанням на інших інструментах. В фортепіянних дуетах виступали Соломія Цісар і Анджела Ган (пісня Возьного з опр. "Наталка Полтавка" М. Лисенка), Александра і Флилип Чов (Танець Ю. Фіяли). Дуже милим був виступ молоденьких скрипалів - Оксани і Марії Камар, яким акомпанювала на фортепіяні їхня мама Любов Качмар. "Триксі чикс" - тріо скрипалів з форп. супроводом (Христина і Наташа Мандрусяк, Христина і Надя Кузик) з великою вервою заграли нам вязанку народніх пісень, що своїм ритмом заохочували кожного до танцю. Цікавою появою на сцені було сольо на саксафоні Миколи Середича який дуже гарно виконав дві пісні популярного композитора В. Івасюка. В нас, на заході Канади, популярний інструмент є цимбали. Ми мали нагоду послухати двох цимбалістів: Дамяна Рудяка і Джонатана Глуся. При кінці програми виступив новостворений ансамбль бандуристів "Молодці", який заініціювала вчителька Ірина Тарнавська при школі Father Kenneth Kearns. Керівником цего ансамблп є д-р Андрій Горняткевич знаний в Едмонтоні

бандурист. В ансамблі грають Челсі Шін, Карлі Шін, Ребека Костура, Браян Кобзей, Александер Демпгауз, Христя Погорецька і їхня опікунка Ірина Тарнавська.

Програму концерту закінчив молодечий хор при церкві св. Миколая. Чотирнадцять хлопців і дівчат з дирегенткою Джойс Хруник-Рудяк, яка приграваля їм на акордіяні, забавили присутніх двома піснями "Гей забава" і "Вулиця". До свого двохголосного співу додали різні рухи, що справді розвеселили всіх своїм гумором.

Кожному учасникові-виконавцеві концерту голова Люба Бойко-Белл вручила грамоту участи у фествалі.

До успіху причинилася т.з. "закулісна бригада" членів товариства: Ірини Шмігельської Ксені Федини, Галі Котович, Ірини Тарнавської, Галини Лазурко, які справно виконували свої функції, у висліді чого концерт пройшов гладенько без непортібних перерв.

Голова товариства подякувала всім виконавцям за гарну гру, всім присутнім на залі за увагу і підтримку праці товариства і запросила всіх взяти участь в майбутньому концерту юних талантів.

Марія Дитиняк
Член УМТА

Check out
the
March 2006
edition
of
National Geographic

featuring
an
informative
article on
the current
state of affairs
of Ukrainian
democracy.

RELIABILITY Since 1973
athens printing
COMPLETE IN HOUSE SERVICES
From Creative Design to Final Product
Black on White to Full Colour

PENNY SALE TICKETS
- Tickets of all Kinds
- Business Stationery & Forms
- Business Cards
- Labels & Stickers
- Brochures & Catalogues
- Newsletters & Booklets
- Invitations & Announcements
- Complete Bindery Services
- Layout & Graphic Design
- Also Continuous Forms

DIGITAL IMAGING
BLACK & WHITE FULL COLOUR

1480 Barton Street East, Hamilton, Ontario L8H 2W9
Tel: 905 549-6719 Fax: 905 549-7645 e-mail: info@athensprinting.ca

Відзначення добровольців

Зліва направо - Міністер громадянства та іміграції Онтаріо Mike Colle, Голова Відділу св. кн. Ольги Євгенія МЕльничук, Єва Гайдук, Катерина Щербань, Надя Стасів, Анна Троян, студентка-доброволець

30 листопада 2005 р. відбулася урочиста церемонія в Convention Centre - нагородження Ontario Volunteer Service Awards майже 300 осіб, котрі впродовж довгих років суспільно працювали в різних ділянках, різних установах, організаціях Онтаріо. Тішимося, що є така гарна традиція Онтарійського уряду висловити вдячність за це.

Добровільна праця протягом багатьох років для добра нашої церкви, України, Канади була однією з цілей нашої Організації - Союзу Українок Канади. Ми є горді з того, що наш Відділ св. Кн. Ольги при Катедрі св. Володимира в Торонто пожертвував до тепер $134,038.00 на Катедру св. Володимира, $94,174.00 на Осередок св. Володимира "Київ" в Оквіл (разом $228,212.00), на багато інших організацій та установ в Канаді, і ще більше в Україні

Цілої праці усіх членок Союзу Українок Канади, а зокрема нашого Відділу св. Кн. Ольги, ніхто не є в змозі виміряти грішми.

Цього року поміж нагородженими за добровільну працю було шість членок Союзу Українок Канади, відділу св. Кн. Ольги - Таїсія Шкурка більше як 50 років праці, Єфросінія Галабар - 30 років, Ліса Лібер - 30 років, Анна Троян - більше як 30 років, Єва Гайдук - 20 років, Надя Стасів - 5 років. Велике спасибі Вам за це, дорогі пані.

Голова СУК, Відділ св. Кн. Ольги
Євгенія Мельничук

PROMIN SUBSCRIPTION FORM / ПЕРЕДПЛАТА НА ПРОМІНЬ

Give a Promin subscription as a gift to a friend or relative anywhere in the world OR
Use this form for a new or renewed subscription for yourself.

Gift _____ New Subscription _____ Renewed Subscription _____

Name _____

Address _____

City _____ Province _____ Country _____ Postal Code _____

If GIFT, please indicate from whom _____

Cheque or money order enclosed in the amount of $ _____ for ___year(s) at $_____/year

Canada $25CDN/year, other countries $30US/year - В Канаді $25CDN на рік, в інших країнах $30US на рік

PROMIN - BOX 57268, JACKSON STATION, HAMILTON, ONTARIO, CANADA L8P 4X1

As an everlasting wreath in memory of my dear mother **Katheryna Koshlay** enclosing a donation to the Promin press fund in the amount of $10.00. Eternal memory!

Olga Koshlay Pineau
Montreal, Quebec

As an everlasting wreath in their memory, we are sending a donation for three of our members who have fallen asleep in the Lord in 2005:

Pearl Gryschuk
Sophie Ochitwa
Mary Swyck

May their memory be eternal!

Dobr. Joanne Makowsky
Olha Kobylanska Branch
Saskatoon SK

Союз Українок Канади, Відділ ім. Савелі Стечишин у Келовні БК дарує $50 на журнал Промінь в світлу пам'ять своїх членок: бл. пам. **Емілія Токарик**, яка упокоїлася 30 жовтня 2005 року і бл. пам. **Павліна Бреґеда**, яка упокоїлася 27 листопада 2005 року.

Нехай пам'ять про наших дорогих членок завжди буде з нами. Вічна їм пам'ять!

Розалія Петращук
Секретарка Біґґілу
Келовна Б.К.

У третю річницю упокоєння нашої улюбленої дружини, мами, баби і прабаби, **Марії Макаренко**, яка відійшла у Царство Небесне 10-го березня, 2003 р., висилаємо в її світлу пам'ять $100 на Пресовий Фонд Променя.

Спогади про її незабутню світлу усмішку, сильну безконечну підтримку і любов, залишається в наших серцях на віки. Вічна їй пам'ять!

Родина

Forwarding a donation of $30 to the Promin press fund as an everlasting wreath in loving memory of my husband **Peter,** who passed away in February 28, 1998, and our parents **Nicholas and Nastia Metrunec, John and Anna Kindrachuk.**

May their memories be eternal!

Pauline Kindrachuk
Vernon BC

Forwarding a donation of $25 in memory of **Josie Lakoduk**, who passed away July 21, 2005.

May her memory be eternal!

L. Starchuk
Waskatenau AB

In loving memory of my dear mother **Anna Krywonos** (passed away August 21, 2005) and my sister **Raissa Fedoriw** (passed away August 24, 2005) forwarding a donation of $45.00 to the Promin press fund. Vichnaya Pamyat!

Dobr Anastasia Minenko,
Winnipeg, Manitoba

As an everlasting wreath in memory of **Josie Ladoduk**, forwarding a donation of $10.00 to the Promin Press Fund. Eternal Memory!

Anne Rudnisky
Wasketneau, Alberta

Forwarding a donation of $50 to the Promin press fund as an everlasting wreath in memory of our sister in Christ, **Josie Lakoduc**, who passed away July 25, 2005. Our deepest condolencens are extended to all of her family. May her memory be eternal!

Members of the
Olha Basarabowa Branch, UWAC
Wasketenau, Alberta

We make it easy!

Why should you expect anything less ?

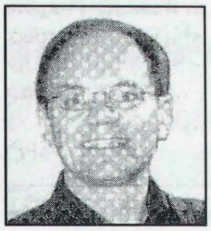

At Terry Ortynsky Dealerships, we're committed to giving you world class service.

To us, making it easy for you is something we work at continuously. We make it easy!

Ми завжди готові допомогти Вам. Ми зробимо для Вас процес придбання авта легкимч зручним і приємним.

Terry Ortynsky KIA
930 Nairn Avenue
Winnipeg MB
204-663-3542
kialtd@mts.net

Terry Ortynsky Nissan
980 Nairn Avenue
Winnipeg MB
204-669-0791
sales@ortynskynissan.ca

ROYAL Ford Lincoln
Box 176-117 Broadway St E
Yorkton SK
306-782-2261
royal1@sk.sympatico.ca

Michael Rusnak*

CLARICA
A Sun Life Financial Company

Rusnak Insurance Inc.
1 Broadway Street East
Yorkton SK S3N 0K2

Bus 306 782-2514
Fax 306 782-4585

Associated with Clarica Financial Services Inc. and *Clarica Investco Inc., a Mutual Fund Dealer

Dr. Bernie N. Trischuk
IMPLANTS • COSMETIC • FAMILY DENTIST
• Crowns • Bridgework • Inlays • Onlays • Cosmetic Veneers
• Root Canals • Orthodontic Services • Hospital Dentistry
• Single Appointment Crowns • Zoom Whitening
Phone: (306) 782-1224

520-C Broadway Street West • Yorkton, Sask. S3N 0P3

WEST ARKA

Fine gifts...Authentic Ukrainian handicrafts... Art, books, CDs, ceramics...Embroidered goods and supplies... Gold jewellery, icons, magazines,newspapers... Pysanky and supplies... All services to Ukraine, Mail-orders

2282 Bloor Street West
Toronto, Ontario, Canada
M6S 1N9
Tel: 416-762-8751
Fax: 416-767-6839
www.westarka.com

Andrew R. Chorny, Manager
andrew@westarka.com

BIRCHWOOD REALTY SERVICES INC.

DORIS-ANN MASNYK

REAL ESTATE BROKER/OWNER
APPRAISER (MVA RES)

TORONTO
416-520-5290

MISSISSAUGA
905-275-2759

Selling.....Purchasing.....Renting
12 Years Experience.....Knowledgeable.....Friendly

MEMBER, TORONTO & MISSISSAUGA R.E. BOARDS
BOARD MEMBER, ST. VLADIMIR INSTITUTE

KALE

lacinato kale and leek flan

Although cavolo nero (a.k.a. Tuscan kale, lacinato kale, or dinosaur kale) is what Roman cooks would likely use for this flan, the dish works well with other kale varieties, too.

Active time: 30 min
Start to finish: 1 1/4 hr

2 large leeks (white parts only), chopped
1 tablespoon unsalted butter
1 tablespoon olive oil
3/4 lb cavolo nero or other kale, stems and center ribs discarded and leaves coarsely chopped
1 cup chicken broth
3/4 cup water
2/3 cup heavy cream
1 1/2 oz coarsely grated Pecorino Romano (1/2 cup)
1 large whole egg
2 large egg yolks
Special equipment: 8 (3- to 4-oz) ramekins (1/3 to 1/2 cup)

Wash leeks in a bowl of cold water, then lift out and drain well. Cook leeks in butter and oil in a 5- to 6-quart heavy pot over moderate heat, stirring occasionally, until softened, about 6 minutes. Stir in kale and cook, covered, until slightly wilted, about 2 minutes. Add broth and water and simmer, uncovered, until kale is tender, about 8 minutes.

Purée kale mixture in 2 batches in a blender until very smooth (use caution when blending hot liquids). Pour through a fine-mesh sieve into a bowl, pressing on and discarding solids. Preheat oven to 325°F.

Bring cream and cheese just to a boil, then remove from heat. Steep, covered, 10 minutes.

Whisk together whole egg, yolks, and kale purée in a bowl. Pour cream mixture through fine-mesh sieve into kale mixture and whisk to combine. Divide among buttered ramekins and bake, uncovered, in a water bath until set, 30 to 35 minutes (centers will still be slightly wobbly).

Transfer ramekins with tongs to a rack and cool 5 minutes. If desired, invert custards onto plates by first running a thin sharp knife around edge of each ramekin.

Cooks' note: Custards can be made one day ahead and chilled, covered. Reheat in a water bath in a 325°F oven until hot, about 15 minutes.

Makes 8 servings.

cornmeal and kale spoon bread with red peppers

1 pound kale (about 2 bunches), thick ribs and stems cut away
1 tablespoon olive oil
1 1/2 cups sliced green onions
1 cup frozen white corn, thawed, drained
1/2 cup chopped drained roasted red peppers from jar
1 garlic clove, minced
2 cups water
1 1/2 cups yellow cornmeal
2 1/2 cups reduced-fat (2%) milk
1 teaspoon salt
Nonstick vegetable oil spray
4 large eggs
1 cup reduced-fat (2% milk; 1/3 less fat) sharp cheddar cheese
1 teaspoon hot pepper sauce

Cook kale in large pot of boiling salted water until tender, about 10 minutes. Drain; cool. Squeeze dry. Finely chop kale.

Heat oil in large nonstick skillet over medium-high heat. Add onions, corn, red peppers, and garlic; stir 3 minutes. Mix in 1 1/2 cups kale. Remove from heat.

Whisk 2 cups water and cornmeal in bowl to blend. Bring milk and salt to simmer in heavy large saucepan over medium heat. Gradually whisk in cornmeal mixture. Stir until mixture boils and thickens, about 5 minutes. Cool slightly.

Preheat oven to 350°F. Spray oval 13x9x2-inch baking dish with nonstick spray. Whisk eggs in large bowl to blend; gradually whisk in warm cornmeal mixture. Stir in kale mixture, cheese, and hot pepper sauce. Transfer to prepared dish; smooth top. Bake until set and golden, about 35 minutes. Serve warm.

Makes 8 servings.

Johnny's Finishing Shop

FURNITURE REFINISHING AT IT'S FINEST

ІВАН ДУДИСЬ JOHN DUDYS

- ANTIQUE RESTORATION
- REPAIRS
- RE-UPHOLSTERY
- TOUCH-UP
- COMMERCIAL
- RESIDENTIAL
- BUY & SELL ANTIQUES

- ВІДНОВЛЕННЯ СТАРОВИННИХ МЕБЛІВ
- РЕМОНТ МЕБЛІВ
- ЗАМІНА ОББИТТЯ
- ПРИЙМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ ЯК ВІД КОМЕРЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ, ТАК І ВІД ПРИВАТНИХ ОСІБ
- КУПУЄМО ТА ПРОДАЄМО СТАРОВИННІ МЕБЛІ

90 ADVANCE ROAD, TORONTO Tel./Fax: (416) 233-7451

We apologize for any confusion about our subscription price, caused by an error in our last issue. An annual subscription of Promin is $25CDN in Canada and $30US in other countries.

Thank you!
the editors

Send in your Easter greetings NOW for inclusion in the April issue of Promin!

SMITH MONUMENT COMPANY LTD.

ANDREW LATYSHKO
PRESIDENT

BUS: (416) 769-0674
FAX: (416) 769-5677
TOLL FREE: 1-888-836-7771

349 WESTON ROAD
TORONTO, ONTARIO M6N 3P7

A FAMILY BUSINESS SINCE 1919

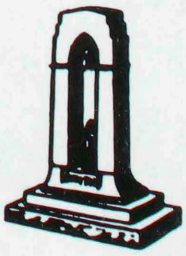

SHEVCHENKO 96 FOUNDATION

THE UKRAINIAN CANADIAN FOUNDATION OF TARAS SHEVCHENKO

Helping Ukrainian Canadians since 1963

What does the SHEVCHENKO FOUNDATION represent?

- commitment to community
- financial assistance for cultural development
- sound administrative management
- security and stability
- an investment in community growth
- a lasting legacy for future generations

Support the Shevchenko Foundation so it can continue supporting our community!

www.shevchenkofoundation.com
or contact
Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko
202-952 Main Street Winnipeg, Manitoba
R2W 3P4 Tel 1-866-524-5314

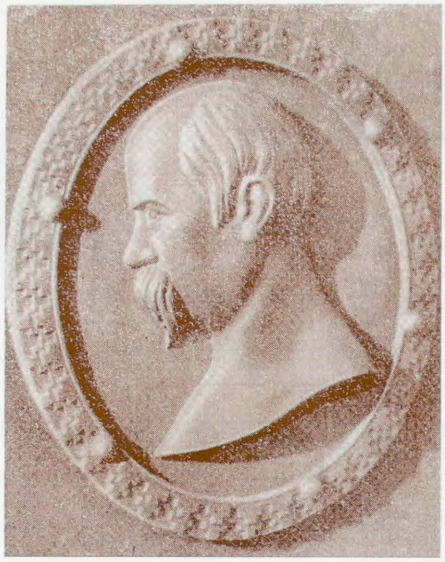

Деталь першого пам'ятника Шевченкові на його могилі біля Канева, спорудженого в 1923 р. робітниками Городищенського цукрозаводу.

Барельєф, вирізаний по дереву студентом Чернівецького університету І. Годованським в 1931 р.

Листівка з фотознімком цього барельєфа була в 19.0-х роках широко розповсюджена серед трудящих Буковини.

«Шевченко в молоді роки».

Різьба по дереву. Робота народного майстра Я. Усика. 1943 р., м. Миргород на Полтавщині.

Бюст Т. Г. Шевченка.

Кераміка. Робота М. Денисенка. 1954 р., Васильківський майоліковий завод.

Декоративне блюдо з портретом Т. Г. Шевченка.

Майоліка. Робота М. Денисенка. 1961 р., м. Васильків на Київщині.

UKRAINIAN ORTHODOX LIBRARY OF
ST JOHNS
10611-110 AVE
EDMONTON, AB
T5H 1H7 1-Dec-2006